

Beleidskader sociaal domein 2019-2022

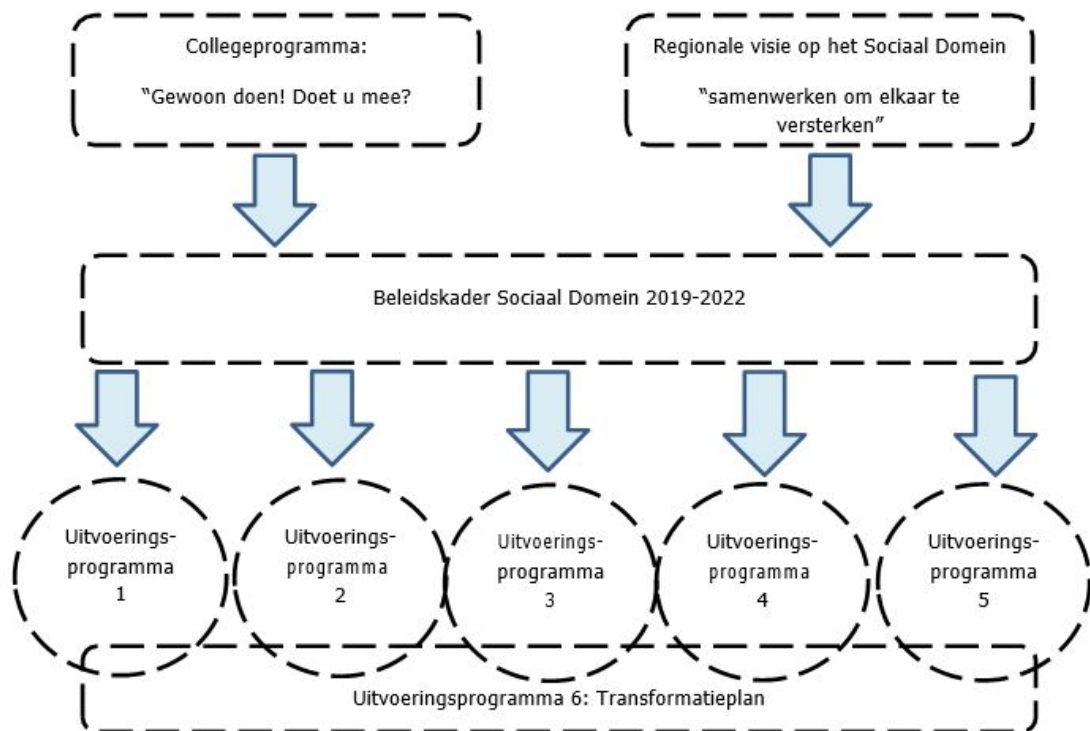
Inleiding

Het beleidskader sociaal domein is op 18 juli 2019 door de raad vastgesteld en bestaat uit vijf inhoudelijke kaders:

- 1) Gezond en weerbaar. Werken aan een onbezorgde jeugd;
- 2) Vitaal oud worden. Nu en in de toekomst;
- 3) Bronckhorst inclusief. Vanzelfsprekend en toegankelijk;
- 4) Zo doen we dat. Samenredzaamheid in de kernen;
- 5) Iedereen een stevige basis.

Het zesde onderdeel is het transformatieplan, dat breed gaat over de verandering die ingezet moet worden, met een focus op de individuele voorzieningen.

Het collegeprogramma: 'Gewoon doen! Doet u mee?' en de regionale visie op het sociaal domein "Samenwerken om elkaar te versterken" vormen de basis voor het beleidskader Sociaal Domein 2019-2022. De zes uitvoeringsprogramma's vormen de nadere concretisering van het beleidskader. Schematisch ziet de opbouw er dan als volgt:

De uitvoeringsprogramma's bevatten lopende activiteiten, reguliere werkzaamheden en nieuw uit te werken beleid en projecten. De opbouw per programma is gelijk, een vast format waarin per focuspunt een uitwerking op de hoofdlijnen van het thema is gemaakt. Dit is de context voor de monitoring van de voortgang op de diverse onderwerpen. Ieder programma heeft een eigen regisseur, en daarmee is er per programma ook een eigen kleuring te zien in de wijze van opstellen.

Uitvoeringsprogramma 1: Gezond en weerbaar

Het is van belang dat elke jeugdige zich naar vermogen optimaal ontwikkelt en dat hij/zij (samen met ouders) hulp of ondersteuning weet te vinden en krijgen als hij/zij hier moeite mee heeft. Dit kan door het inzetten van informele netwerken en ondersteuning of indien nodig het inzetten van jeugdhulp. We gaan in de uitwerking en concretisering van beleidskader 1 vooral inzetten op preventie, vroegsignalering en vroegtijdige interventies in samenspel met het netwerk rondom de jeugdige, zoals ouders, scholen, vrienden en verenigingen.

Hoofdoelen

De hoofdoelen in beleidskaderkader 1 zijn:

- Weerbaarheid jeugdigen en jongeren.
- Jeugd in beweging: Gewoon doen!

Focus

Vanuit de hoofdoelen ligt de focus op:

- Preventieve aanpak met ouders en scholen.
- Een stevig vangnet.
- Sport en cultuur voor iedere jeugdige.
- Betrokkenheid bij (eigen) omgeving.

Hier voegen we nog een aantal extra focuspunten aan toe.

- Zo thuis mogelijk opgroeien.
- Normaliseren.
Hiermee bedoelen we dat we proberen mensen ertoe te bewegen om niet te stigmatiseren, maar accepteren dat iedereen verschillend is met zijn of haar eigen beperkingen en talenten.

Activiteiten

Regionaal

Op het gebied van het hoofddoel *weerbaarheid jeugdigen en jongeren* zijn er veel acties die we in regionaal verband oppakken. Hierbij kunnen we denken aan de beschermingstafel, de expertisetafel, de pilot steungezinnen, etc. Daarnaast is er het regionale transformatieplan jeugd "Binding, perspectief en ondersteuning" 2019 – 2022. Hiervoor krijgen we als Achterhoekse gemeenten gezamenlijk een bijdrage uit het transformatiefonds. Voor de komende jaren ligt de focus op de actielijn "Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien". Deze bestaat uit twee acties:

Versterking gespecialiseerde ambulante hulp

Wat gaan we doen:

- Tijdig de juiste hulp inzetten door lokale toegangsteams vergt intensivering samenwerking lokale teams en gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders.
- Uitbreiding van jeugdhulp in gezinsvormen ten koste van residentiële jeugdhulp.
- Time-out bed voor jeugdigen. (tijdelijk bed voor korte duur dat flexibel kan worden ingezet als preventiemiddel om plaatsing in een residentiële voorziening te voorkomen).
- Bij crisis voorkeur ambulante spoedhulp.

Het resultaat van deze acties moet zijn:

- Toename van het aantal kinderen dat bij (een van de) ouders opgroeit.
- Toename van het aantal kinderen dat in een 'bijna thuis' setting opgroeit als duidelijk is dat het kind niet kan opgroeien bij (een van de) ouders.
- Vermindering van het aantal kinderen dat langdurig verblijft in een leefgroep in een residentiële voorziening.
- Vermindering van het aantal jeugdigen dat verblijft in gesloten jeugdhulp.

Versterking van de pleegzorg

Wat gaan we doen:

- Gemeenschappelijke visie op pleegzorg actualiseren.
- Pleegouders (en pleegouders onderling) en lokale toegangsteams van gemeenten kennen elkaar.
- Pleegouders moeten snel kunnen beschikken over specialistische expertise t.b.v. de vragen die zij hebben over hun pleegkinderen.
- Beperken van wisselingen van personeel en beperking negatieve consequenties van personele wisselingen.
- Bij werving steungezinnen en pleeggezinnen samen optrekken.
- Maatwerk leveren deskundigheidsbevordering voor pleegouders kan door samenwerking tussen betrokken partijen en faciliteren pleegouders.
- Pleegkinderen verdienen een stem in het beleid van gemeenten in de Achterhoek.
- Gebruik monitor pleegzorg bij opvoedingsvariant moet helpen bij voorkomen van breakdown.
- Monitoren van belangrijke indicatoren pleegzorg op schaal van de Achterhoek met als doel te leren en te verbeteren.

Het resultaat van deze acties moet zijn:

- Een afname van het aantal breakdowns in de pleegzorg.
- Een afname van het aantal overplaatsingen van kinderen.
- Een toename van het aantal startende pleegouders dat pleegouder blijft.

Diverse werkgroepen werken deze acties uit. Hierin zit o.a. een vertegenwoordiging vanuit de gemeenten (beleidsmedewerkers, uitvoerend medewerkers), zorgaanbieders, pleegouders etc.

De voortgang van de uitwerking van deze acties rapporteren we aan MOSD en PoHo sociaal. Deze zenden we daarna als actieve informatievoorziening naar de raad.

De bovengenoemde acties komen voort uit de focus een stevig vangnet en zo thuis mogelijk opgroeien en dragen bij aan de resultaten a, b, c en e van kader 1 uit het Beleidskader Sociaal Domein Bronckhorst 2019 – 2022 “Gewoon meedoen!”

Lokaal

Daarnaast pakken we lokaal op korte termijn de volgende acties op. (Gedurende de looptijd van het beleidskader ronden we acties af en starten we nieuwe acties op). Het uitvoeringsprogramma is dus een dynamisch document.

1. *Hoofdoel: Weerbaarheid jeugdigen en jongeren / Jeugd in beweging.*
Focus: Preventieve aanpak met ouders en scholen / een stevig vangnet / sport en cultuur voor iedere jeugdige / betrokkenheid bij (eigen) omgeving / normalisering.

De Rijkere Visie op Onderwijs is vastgesteld in november 2017. De uitgangspunten zijn weergegeven in onderstaande afbeelding.

We werken vanuit deze uitgangspunten aan uitvoeringsafspraken. Deze geven richting aan onze samenwerking de komende jaren. De uitvoeringsafspraken geven duidelijkheid over de gezamenlijke inzet van kinderopvang, onderwijs, gemeente, verenigingsleven en andere partners, ten behoeve van de ontwikkeling van het kind. Wie draagt daar op welke manier aan bij? Wat doen we en wat doen we niet meer?

Activiteit Uitvoeringsstrategie Rijkere Visie op Onderwijs	
Toelichting Uitvoeringsstrategie uitwerken op basis van de uitgangspunten Rijkere Visie op Onderwijs waarbij de aandacht ligt op onze samenwerking. De gezamenlijke behoeften en ambities van onderwijs, gemeenten, verenigingsleven en partners en op welke wijze we structurele uitvoeringsafspraken maken.	Wat gaan we doen We gaan uitvoeringsafspraken maken die duidelijkheid geven over de gezamenlijke inzet van kinderopvang, onderwijs, gemeente, verenigingsleven en andere partners, ten behoeve van de ontwikkeling van het kind. Waarbij aandacht is voor een heldere overlegstructuur, taken, budgetten, behoefte en ambitie onderwijs. Wie draagt hier op welke manier aan bij? De volgende thema's staan centraal:

	<ul style="list-style-type: none">- Cultuur (educatie)- Duurzaamheid- Gezondheid en gezonde jeugd- Maatschappelijke ontwikkeling- Leesbevordering
Resultaat Hiermee werken we aan de resultaten a, b, c en e van kader 1 uit het Beleidskader Sociaal Domein Bronckhorst 2019 – 2020 “Gewoon meedoen!”	Tijdpad Per thema werken we de komende tijd aan de uitvoeringsafspraken. Streven is dat deze in het voorjaar 2020 voor alle thema's gemaakt zijn.
Betrokkenen Gemeente, kinderopvang, scholen, verenigingsleven, combinatiefunctionaris en andere lokale partners.	Communicatie Via reguliere media, contact/website.
Kosten/baten Aan het uitwerken van de uitvoeringsstrategie zelf zijn geen kosten/baten verbonden. Wel kan het zo zijn dat we in de uitvoeringsafspraken die we maken ook afspraken gaan maken over financiering van een bepaalde actie.	Monitoring Op basis van de gemaakte uitvoeringsafspraken leggen we ook de monitoring hiervan vast.

2. Hoofdoel: Weerbaarheid jeugdigen en jongeren.

Focus: Preventieve aanpak met ouders en scholen / een stevig vangnet / normaliseren.

We willen het Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) integreren in het sociaal domein. Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen voor voorschoolse educatie op de kinderopvang. We stimuleren voorschoolse educatie voor kinderen vanaf 2,5 jaar. Dit om onderwijsachterstanden te voorkomen, vroegtijdig op te sporen en aan te pakken. Bijvoorbeeld op het gebied van taal. Door voorschoolse educatie op de kinderopvang kunnen deze kinderen een betere start maken op de basisschool. We willen in 2020 insteken op de ouderbetrokkenheid. Als ouders thuis extra met hun kind bezig zijn, in aansluiting op wat het kind op de voorschool doet, heeft dit een positief effect op de leerresultaten.

Activiteit Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) integreren in het Sociaal Domein	
Toelichting Vanuit het rijk komen er jaarlijks middelen beschikbaar voor OAB. Hiermee bieden we voorschoolse en vroegschoolse educatie (VVE) aan.	Wat gaan we doen We voeren vanaf 2020 het nieuwe gemeentelijk OAB uit. Dan is ook inzichtelijk of er voldoende middelen overblijven om in te steken op ouderbetrokkenheid. Een inventarisatie van de mogelijkheden van inzet op ouderbetrokkenheid samen met consultatiebureau en kinderopvangorganisaties.
Resultaat Hiermee werken we aan de resultaten a, b, c en e van kader 1 uit het Beleidskader Sociaal Domein Bronckhorst 2019 – 2022 “Gewoon meedoen!”	Tijdpad De beleidsregels OAB zijn inmiddels vastgesteld en gaan per 1 januari 2020 in. Het uitvoeringsplan gaan we begin 2020 verder concretiseren.
Betrokkenen Gemeente, kinderopvang, consultatiebureau en scholen.	Communicatie Via reguliere media, contact/website. Publicatie op overheid.nl.
Kosten/baten Aan het vaststellen van de beleidsregels zelf zijn geen kosten/baten verbonden. Wel komt er hiermee duidelijkheid over de besteding van de beschikbare middelen (Rijksbijdrage). Voor 2020 is de rijksbijdrage OAB vastgesteld op € 138.371. Het uitvoeren van de beleidsregels OAB gebeurt budgetneutraal. De mate van ouderbetrokkenheid hangt af van de besteding van de rijksmiddelen aan het uitvoeren van de beleidsregels.	Monitoring Er vindt periodiek overleg plaats met consultatiebureau, kinderopvangorganisatie en scholen. De Lokaal Educatieve Agenda is het formele overleg waarin we de aanpak van onderwijsachterstanden bespreken.

3. Hoofdoel: Weerbaarheid jeugdigen en jongeren.

Focus: Preventieve aanpak met ouders en scholen / een stevig vangnet / betrokkenheid bij eigen omgeving / normalisering.

Lokaal is er een werkgroep passend onderwijs. Deze vervult een rol als het erom gaat dat ieder kind de kans krijgt zijn/haar schoolloopbaan zonder belemmeringen te doorlopen en als er belemmeringen zijn dat deze vroegtijdig worden gesignaleerd en in samenhang met partners worden opgelost of aangepakt om hier mee om te gaan. In de werkgroep zijn o.a. vertegenwoordigd de kinderopvang, intern begeleider van school, orthopedagoog, kwaliteitsmedewerker gemeente, en sociaal consultant uit de sociale teams. Dit is een lopende actie waarmee we al gestart zijn en die we in 2020 en verder voortzetten.

Hiermee werken we aan de resultaten a, b, c en e van kader 1 uit het Beleidskader Sociaal Domein Bronckhorst 2019 – 2022 “Gewoon meedoen!”

Daarnaast geven de sociaal consultants weerbaarheidstraining aan kinderen uit groep 5/6 en groep 7/8. Dit gaan we ook in 2020 voortzetten. Vanwege het aantal aanmeldingen gaan we het aantal groepen hiervoor uitbreiden vanaf het najaar 2019.

In 2020 starten we met het aanbieden van een KIES-training. Dit is een training om op preventieve werkwijze kinderen in een (v)echtscheidingssituatie te ondersteunen. Twee sociaal consultants krijgen hiervoor in oktober 2019 een opleiding.

Om de verbinding tussen kinderopvang en sociale teams te versterken en laagdrempelig aanspreekbaar te zijn voor ouders/verzorgers is de sociaal consultant gemiddeld 1 per 2 weken (afhankelijk van de vraag) aanwezig op een aantal locaties van de kinderopvang als aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers. Hiermee zijn we in 2019 gestart. In 2020 zetten we dit voort en breiden we uit naar meerdere locaties

4. Hoofddoel: Jeugd in beweging.

Focus: Sport en cultuur voor iedere jeugdige / betrokkenheid bij eigen omgeving.

In april 2019 is het Regionaal sportakkoord 2020 – 2030 Achterhoek in beweging vastgesteld door de raad. Voor de resultaten binnen het regionaal sportakkoord Achterhoek in Beweging is steeds samenwerking nodig met verschillende coalities van partners. Achterhoek in beweging brengt de juiste partners bij elkaar, of sluit aan bij door derden geïnitieerde (werk)groepen. Ook wordt steeds gezamenlijk gezocht naar de meest passende wijze van financiering en uitvoering van de activiteiten en interventies. Dit is een dynamisch proces. Focus en kiezen voor de juiste initiatieven is belangrijk.

Activiteit Uitvoeringsagenda Regionaal Sportakkoord Achterhoek in Beweging	
Toelichting Voor de resultaten binnen het Regionaal Sportakkoord Achterhoek in Beweging is steeds samenwerking nodig met verschillende coalities van partners. Achterhoek in Beweging brengt de juiste partners bij elkaar, of sluit aan door bij derden geïnitieerde (werk)groepen. Ook wordt steeds gezamenlijk gezocht naar de meest passende wijze van financiering en uitvoering van de activiteiten en interventies.	Wat gaan we doen We stellen een uitvoeringsprogramma op voor het Regionaal Sportakkoord Achterhoek in Beweging. Daarin komt te staan aan welke onderdelen Achterhoek in Beweging in 2020 werkt.
Resultaat Hiermee werken we aan meerdere kaders uit het Beleidskader Sociaal Domein Bronckhorst 2019 – 2022 “Gewoon meedoen!” Het draagt bij aan de volgende resultaten Kader 1 d en e Kader 2 a, b en d Kader 3 a Kader 4 a, b en d Kader 5 d en f	Tijdpad Collegebesluit in december 2019 over de uitvoeringsagenda. Op basis van dit besluit gaan we het uitvoeringsprogramma begin 2020 verder concretiseren.

Uitvoeringsagenda Regionaal Sportakkoord Achterhoek in Beweging.	
Betrokkenen Projectorganisatie Achterhoek in Beweging, combinatiefunctionaris, lokale en regionale partners.	Communicatie Via reguliere media, contact/website.
Kosten/baten Aan het vaststellen van het uitvoeringsprogramma zelf zijn geen kosten/baten verbonden. Wel kan het zo zijn dat in uitvoeringsprogramma dat we vaststellen ook afspraken maken over de financiën bij een bepaalde actie. Er is jaarlijks een budget van € 35.000,- beschikbaar gesteld (voor de komende 10 jaar) en de acties uit het uitvoeringsprogramma betalen we hieruit, aangevuld met middelen van externe partners.	Monitoring Op basis van de uitvoeringsagenda bepalen we hoe de monitoring gaat plaatsvinden.

5. *Hoofdoel: Weerbaarheid jeugdigen en jongeren / Jeugd in beweging*
Focus: Sport en cultuur voor iedere jeugdige / betrokkenheid bij (eigen) omgeving.

In oktober 2018 heeft het college besloten tot het ondertekenen van een intentieverklaring om de werkzaamheden van de Combinatiefunctionarissen te continueren tot en met 2022. De Combinatiefunctionaris maakt de verbinding tussen (basis)onderwijs, cultuur, sport, welzijn, kinderopvang, zorg en het bedrijfsleven. De aanpak van de combinatiefunctionarissen is gericht op aanjagen, faciliteren, intensiveren, samenwerken en initiëren van nieuwe activiteiten. Wat werkt zetten we voort !!

Activiteit Werkplan 2020 Combinatiefunctionarissen	
Toelichting Er ligt een werkplan 2019 voor de combinatiefunctionarissen vanuit de hoofddoelstellingen: • Stimuleren gezonde leefstijl, stimuleren sport, beweeg en cultuurparticipatie. Stimulering van een levendig en ondernemend vrijwilligersveld; versterken cultuur en sportverenigingen.	Wat gaan we doen Eind 2019 evalueren we het huidige werkplan en stellen een werkplan 2020 op voor de combinatiefunctionarissen. Met dit nieuwe werkplan gaan we in 2020 in de slag
Resultaat Hiermee werken we aan de resultaten van kader 1, 2, 3, 4 en 5 uit het Beleidskader Sociaal Domein Bronckhorst 2019 – 2020 “Gewoon meedoen!” Werkplan combinatiefunctionarissen 2020	Tijdpad Collegebesluit in december over de evaluatie 2019 en het werkplan 2020. Op basis van dit besluit gaan we het uitvoeringsprogramma begin 2020 verder concretiseren.
Betrokkenen Combinatiefunctionarissen en beleidsmedewerker.	Communicatie Via reguliere media, contact/website.
Kosten/baten Aan de evaluatie en het opstellen van het nieuwe werkplan zelf zijn geen kosten/baten verbonden. De combinatiefunctionarissen hebben een werkbudget van € 25.000,- per jaar beschikbaar, hier betalen we de kosten van de activiteiten uit het jaarplan uit.	Monitoring In de evaluatie en het werkplan staan de realisatie 2019 en de doelstellingen 2020 benoemd. Op basis hiervan vindt de monitoring plaats

6. *Hoofdoel: Weerbaarheid jeugdigen en jongeren.*
Focus: Een stevig vangnet, betrokkenheid bij (eigen) omgeving, zo thuis mogelijk opgroeien, normaliseren.

In oktober 2018 heeft het college besloten de pilot jeugd GGZ POH/SOH met twee jaar te verlengen voor de periode van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. Vanaf 2019 doen alle huisartsenpraktijken in Bronckhorst mee aan deze pilot.

Aanleiding voor de pilot is dat het voor huisartsen niet zo gemakkelijk blijkt om psychosociale- en psychiatrische problematiek bij kinderen en jeugdigen vroegtijdig te onderkennen en daarna adequaat te behandelen of zo nodig gericht te verwijzen. In de huidige situatie hebben huisartsen hier niet altijd voldoende mogelijkheden voor. Of maken zij door onbekendheid nog onvoldoende gebruik van lokale ambulante teams of andere hulp dichtbij huis. Huisartsen verwijzen mede hierdoor vaak rechtstreeks naar specialistische zorg. Het inzetten van een Praktijk Ondersteuner Huisarts jeugd Geestelijk Gezondheidszorg (POH-GGZ) en/of een Specialistische Ondersteuner Kinder- en Jeugdpsychiatrie (SOH-KJP) kan hierop een goed antwoord zijn.

Activiteit Voortgang Pilot Jeugd POH/SOH	
Toelichting In 2016/2017 is gestart met de Pilot Jeugd POH/SOH bij zeven huisartsenpraktijken en in 2018 is besloten deze voor 2019 en 2020 voort te zetten voor alle huisartsenpraktijken in de gemeente Bronckhorst.	Wat gaan we doen Medio 2020 gaan we de Pilot Jeugd POH/SOH evalueren. Aan de hand hiervan besluiten of we de pilot wel of niet voortzetten in een structurele oplossing.
Resultaat Hiermee werken we aan de resultaten a, b, c en e van kader 1 uit het Beleidskader. Besluit over het wel of niet voorzetten van de POH/SOH Jeugd bij de huisartsenpraktijken.	Tijdpad Collegebesluit september 2020 over de voortgang Pilot Jeugd POH/SOH.
Betrokkenen Gemeente, huisartsen, POH/SOH-ers, Proscop.	Communicatie Via reguliere media, contact/website.
Kosten/baten De Pilot Jeugd POH/SOH kost jaarlijks € 231.907,60 gefinancierd vanuit de gemeente. Als bij de evaluatie eind 2020 blijkt dat we de Pilot Jeugd POH/SOH wel structureel gaan voorzetten, kijken we ook vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid (gemeente, huisartsen, zorgverzekeraar) naar de vorm van financiering.	Monitoring Proscop monitort de Pilot Jeugd POH/SOH. Op deze manier ontvangen we inzicht in de resultaten van een periode van 4 jaar. Regionaal zijn soortgelijke pilots opgestart in de afgelopen jaren. Ook deze informatie delen we, zodat we hier gezamenlijk van leren.

7. Hoofdoel: Weerbaarheid jeugdigen en jongeren.

Focus: Een stevig vangnet, betrokkenheid bij (eigen) omgeving, zo thuis mogelijk opgroeien, normaliseren.

In april 2018 heeft het college besloten regionaal te starten met een pilot steungezinnen. Dit zijn vrijwilligers die zich inzetten om andere overbelaste gezinnen tijdelijk hulp en ondersteuning te bieden. De pilot is gestart in november 2018 en loopt tot november 2020.

Activiteit Voortgang pilot Steungezinnen	
Toelichting In november 2018 is regionaal gestart met een pilot steungezinnen voor de duur van twee jaar. Yunio voert dit voor ons uit.	Wat gaan we doen Medio 2020 gaan we de Pilot steungezinnen evalueren. Aan de hand hiervan besluiten de individuele gemeenten of we wel of niet doorgaan met steungezinnen.
Resultaat Hiermee werken we aan de resultaten a, b, c en e van kader 1 uit het Beleidskader. Besluit over het wel of niet voorzetten van steungezinnen in Bronckhorst.	Tijdpad Collegebesluit november 2020 over de voortgang steungezinnen in Bronckhorst.
Betrokkenen Gemeente en Yunio.	Communicatie Via reguliere media, contact/website.

Kosten/baten De pilot steungezinnen kost jaarlijks € 92.799,- voor zeven gemeenten. Per gemeenten is dit € 13.257,- per jaar. Hiervoor ontvangt Yunio subsidie. Als bij de evaluatie medio 2020 blijkt dat we de steungezinnen structureel voortzetten in Bronckhorst kijken we ook naar de vorm van financiering. De voorkeur gaat dan uit naar financiering per traject.	Monitoring Yunio monitort de pilot steungezinnen. Hierbij houden ze o.a. het aantal steungezinnen, vraaggezinnen en matches per gemeente bij. Op deze manier ontvangen we inzicht in de resultaten van het afgelopen jaar op regionaal en lokaal niveau. Op basis hiervan vindt de evaluatie plaats.
--	--

Uitvoeringsprogramma 2: Vitaal oud worden

Hoofddoelen:

Uitvoeringsprogramma 2 Vitaal oud worden, nu en in de toekomst bestaat uit de volgende hoofddoelen:

- Gezond blijven in plaats van gezond worden.
- Langer veilig thuis wonen.

Om de hoofd doelen binnen dit uitvoeringsprogramma te kunnen behalen leggen we de focus op een aantal speerpunten. Deze verschillende thema's bevinden zich stuk voor stuk in andere beleidsfases. Een aantal zijn al gedeeltelijk geïmplementeerd en andere nog in voorbereiding. Ieder thema wordt dit nader beschreven. Er wordt verder ingegaan op de activiteiten en of de benodigde inzet, de beleidsfase, welke samenwerkingspartners nodig zijn en/of betrokken zijn etc. De thema's waar binnen dit uitvoeringsprogramma focus op ligt zijn:

- Technologie als steun systeem;
- Voorkoming en bestrijding van eenzaamheid;
- Digitale vaardigheid;
- Dementievriendelijke gemeente (motie gemeenteraad);
- Woonvormen van de toekomst;
- Leefstijl mensen met een lage SES of ongezonde leefstijl, preventie in zijn algemeenheid;
- Dubbele vergrijzing (druk op de Wmo/arbeidsmarkt etc.);
- Chronisch ziekten (vanwege effect op zorg en ondersteuning.
- Mensen met psychische problematiek (somberheid/depressie, stress jonge vrouwen)
- Jeugd/jongeren (tot 30 jaar de basis op orde);

Hieronder volgt een uitwerking per focuspunt:

A. Technologie als steunsysteem

Technologie in de zorg heeft de potentie bij te kunnen dragen aan de kloof die dreigt te ontstaan tussen het aantal zorgvragen in relatie tot afname van de beroepsbevolking. Technologie kan een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de zorg en de zelfredzaamheid van hulpbehoevenden. Daarnaast dienen we rekening te houden met de opkomst van de zogenaamde 'nieuwe oudere' die steeds meer zelf wil bepalen hoe en wanneer zij zorg krijgen.

A. Technologie als steun systeem	
Toelichting Het doel van het project Leefsamen Achterhoek is om ouderen (in het buitengebied) in hun eigen sociale omgeving veiligere en langer thuis te laten wonen met behulp van slimme techniek en sociale alarmering. Bedrijfsleven, onderwijs en organisaties werken aan innovatie, zorg technologische oplossingen voor het vergroten van de zelfredzaamheid van ouderen en kwetsbare inwoners en verminderen van inzet van zorgprofessionals. Er wordt onderzocht (onder coördinatie van Zlimthuis) wat nodig is om zorgtechnologie beter bekend te maken bij de gebruikers. Het opzetten van een knooppunt zorgtechnologie heeft toegevoegde waarde.	Wat gaan we doen - Project Leefsamen Achterhoek; - Innovatie, nieuwe zorgtechnologie ontwikkelingen in de Achterhoek; - Ontwikkelen knooppunt zorgtechnologie.
Resultaat Leefsamen Achterhoek zorgt ervoor dat deelnemers zich veiliger voelen in hun eigen huis. Mogelijke incidenten in de specifieke leefomgeving zijn inzichtelijk geworden. De sensoren bieden daadwerkelijk een oplossing om veiliger te wonen. Actieve inzet van het sociaal netwerk. (stimuleren noaberschap). Binnen de gemeente Bronckhorst gaat het om 130 aansluitingen.	Tijdpad Het project Leefsamen Achterhoek heeft een looptijd tot eind 2019. De ontwikkeling van het knooppunt zorgtechnologie bevindt zich in de onderzoeksfase.

Nieuwe zorgtechnologie en de ontwikkeling van een knooppunt zorgtechnologie zorgt ervoor dat bestaande projecten en initiatieven in een herkenbare vraagbaak voor zowel inwoners als professionals beschikbaar is. Het draagt bij aan de zelfredzaamheid van inwoners, het werkplezier van zorgprofessionals en biedt een oplossingsrichting voor de arbeidsmarktproblematiek.	Najaar 2019, actualisatie en inventarisatie van zorg-technologische oplossingen.
Communicatie M.b.t. het project Leefsamen Achterhoek zijn door de VNOG in samenwerking met de gemeente deelnemers per brief benaderd. Via gemeentelijke website, nieuwsbrieven etc. Zorg technologische oplossingen onder andere via de thematafel "de gezondste regio".	Betrokkenen Leefsamen Achterhoek betreft een regionaal project met de Achterhoekse gemeenten. Zlimthuis, kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek, onderwijs, zorgaanbieders, organisaties etc.
Kosten/Baten Leefsamen Achterhoek: cofinanciering van gemeente Bronckhorst van € 9.500,- Dekking uit budget Wmo post woonvoorzieningen. M.b.t regionaal knooppunt zorgtechnologie worden mogelijkheden onderzocht voor financiering via de regiodeal.	Monitoring Leefsamen Achterhoek, nieuwsbrieven en evaluatie november 2019. Lokale monitoring via P&C cyclus.

B. Voorkoming en bestrijding van eenzaamheid

Eenzaamheid is het niet verbonden voelen. Mensen die last hebben van eenzaamheid ervaren een gemis aan een hechte, emotionele band met anderen. Of hebben minder sociale relaties dan ze wensen. Eenzaamheid is een persoonlijke ervaring. Het is niet aan mensen te zien of zij zich eenzaam voelen. Eenzaamheid is niet hetzelfde als alleen zijn, het valt wel regelmatig samen. Binnen de gemeente Bronckhorst is 39% van de inwoners eenzaam. 33% is matig eenzaam en 6% zeer ernstig eenzaam. Ons beleid is erop gericht om het percentage inwoners binnen de gemeente Bronckhorst die zich ernstig eenzaam voelen terug te dringen. Hiervoor worden onderstaande activiteiten ingezet.

B. Voorkoming en bestrijding van eenzaamheid.	
Toelichting Interventies door middel van een kunstactiviteit voor 55+ers aan huis. Op basis van wensen en interesses op kunstgebied wordt een kunstenaar gezocht die drie keer samen met een deelnemer thuis aan de slag gaat. Interventie op het gebied van welzijn in samenwerking met een aantal huisartsen. Inwoners met psychosociale klachten krijgen een recept voor welzijn. Doorverwijzing naar sociaal team alwaar een passende welzijnsactiviteit wordt ingezet. Sociaal consulenten zijn geschoold om eenzaamheid te signaleren en passende oplossingen aan te reiken ter voorkoming en bestrijding van eenzaamheid. Welzijnsorganisaties organiseren tal van activiteiten en mogelijkheden voor ontmoeting. De beweegmakelaar is gestart om mensen te stimuleren (welzijn op recept).	Wat gaan we doen - Kunsttuurtje aan huis Bronckhorst; - "Welzijn op recept"; - Inzet sociaal consulenten; - Betrokkenheid van welzijnsorganisaties
Resultaat Afname van aantal mensen dat zich ernstig eenzaam voelt. Het verminderen van psychosociale klachten, signaleren van eenzaamheid en inzetten van passende interventies.	Tijdpad Actueel aanbod.
Communicatie Via huis aan huis bladen, website, meedoen in Bronckhorst, gemeentelijke website, folders etc.	Betrokkenen Sociaal consulenten, huisartsen, POH'ers, welzijnsorganisaties, project Kunsttuurtje aan huis Bronckhorst. Beweegmakelaar.
Kosten/Baten Kunsttuurtje aan huis Bronckhorst heeft gebruik gemaakt van de innovatiesubsidie. Er is een bedrag van € 50.000,- beschikbaar gesteld. Na afloop van deze periode evalueren we of en hoe dit verder kan gaan.	Monitoring Subsidie verantwoording, via P & C cyclus.

C. Digitale vaardigheid

De toenemende technologische ontwikkelingen en de online informatiestroom vraagt steeds meer aan digitale vaardigheden van onze inwoners om volwaardig mee te kunnen blijven doen. Steeds meer

informatie is alleen langs digitale weg beschikbaar. Geringe digitale vaardigheden kunnen mensen in sommige gevallen op achterstand zetten omdat ze de toegang missen tot relevante informatie of communicatiemogelijkheden om met anderen in contact te komen. Ook het gebruik van zorg technologische oplossingen vergen digitale vaardigheden. De gemeente Bronckhorst streeft naar een inclusieve samenleving (programma). In dat kader is het van belang voldoende aandacht te hebben voor de digitale vaardigheid van onze inwoners en hen mogelijkheden bieden om digitale vaardigheden te ontwikkelen.

C. Digitale vaardigheid.	
Toelichting In opdracht van de gemeente Bronckhorst heeft de bibliotheek West Achterhoek onderzoek gedaan om inzicht te verkrijgen over de digitale vaardigheden van ouderen en welke digitale vaardigheden wenselijk zijn, zodat zij goed en efficiënt kunnen voorzien in hun eigen zorgbehoefte. De bibliotheek West Achterhoek stimuleert vaardigheden rondom taal en ICT.	Wat gaan we doen - Onderzoek door de bibliotheek West Achterhoek; - Aanleren vaardigheden rondom taal en ICT.
Resultaat Inzicht in de digitale vaardigheden van ouderen en inzicht in wenselijke ontwikkeling op het gebied van digitale vaardigheden. Verbeteren digitale vaardigheden, draagt ook bij aan doelstelling van kader 3: Bronckhorst inclusief.	Tijdpad Onderzoek is afgerond en resultaten verwerkt in regulier aanbod bibliotheek
Communicatie Bibliotheek West Achterhoek	Betrokkenen Bibliotheek West Achterhoek Stichtingen Welzijn Statushouders/Taalcafe
Kosten/Baten Subsidie via Rijnbrink en Koninklijke bibliotheek. Via reguliere budgetovereenkomst pluspakket, kosten begroot op € 30.000 jaarlijks.	Monitoring Subsidieverantwoording en jaarrekening bibliotheek. GGD, laaggeletterdheid.

D. Dementievriendelijke gemeente (motie van de raad)

De gemeente Bronckhorst heeft te maken met een sterk vergrijzende samenleving en dit zal in de komende jaren enkel maar toenemen. Als gevolg van deze vergrijzing zal het aantal mensen met dementie binnen de gemeente Bronckhorst fors stijgen. In een dementievriendelijke gemeente kunnen mensen met dementie zo normaal mogelijk deel blijven uitmaken van de samenleving. De gemeente Bronckhorst wil zich ontwikkelen tot een dementievriendelijke gemeente waarin mensen met dementie van betekenis blijven. Er is begrip voor mensen met dementie en hun naasten. In een dementievriendelijke omgeving wordt dementie herkend en men weet er mee om te gaan. We werken aan het doorbreken van taboes en/of stigmatisering. Alleen als het taboe doorbroken wordt kunnen mensen die leven met dementie zich volwaardig mens blijven voelen en wordt voorkomen dat mensen in een isolement geraken. Een samenleving waarin ze iets mogen vergeten en worden thuisgebracht als ze verdwalen. Waarin ze zo lang mogelijk deel kunnen nemen aan het verenigingsleven en andere activiteiten.

D. Dementievriendelijke gemeente	
Toelichting Binnen de gemeente Bronckhorst is al een divers aanbod op het thema dementie beschikbaar. Alzheimercafe's zijn maandelijks in verschillende plaatsen in de regio beschikbaar en vindbaar. Wanneer nodig kan trajectbegeleider dementie worden ingezet. Deze geeft informatie, begeleiding en advies aan huis. Er zijn afspraken gemaakt met de politie in de Achterhoek om preventief personen met (potentieel) dwaalgedrag als gevolg van dementie te kunnen melden bij de politie. Doel is het adequaat en passend kunnen handelen van de politie bij een incident waarbij sprake is van dwaalgedrag door dementie. Zij weten dan hoe zij bij een melding de persoon het beste kunnen benaderen en waar en bij wie ze de persoon veilig kunnen onderbrengen. Aandacht voor dementie is een structurele taak van sociaal consulenten, Kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek, POH'ers, huisartsen, wijkverpleegkundigen, etc.	Wat gaan we doen - Toewerken naar dementievriendelijke gemeente; - Actieve toeleiding naar Alzheimercafe's; - Inzet trajectbegeleider dementie; - Voorlichting, informatie en advisering beschikbaar; - Preventief melden van personen met dementie bij de politie Achterhoek; - 0-meeting in het kader van VN verdrag.

<p>We hebben de ambitie, mede op basis van de motie van de gemeenteraad om meer samenhang te brengen in het bestaande aanbod en de kwaliteit hiervan te vergroten. Eventuele knelpunten die deze groep ervaart worden in beeld gebracht bij de 0-meting van het VN verdrag. Zie kader 3: Bronckhorst inclusief. De bevindingen van deze 0-meting worden waar nodig vertaald naar concrete acties.</p>	
<p>Resultaat Fase 1 bestaat uit verstrekken van informatie en focus op bewustwording met als doel acceptatie en doorbreken van taboe en stigmatisering van mensen met dementie en hun naasten. In fase 2 wordt de focus gelegd op het organiseren van passende zorg en ondersteuning, de inrichting van de openbare ruimte en het thema veilig thuis kunnen wonen. Derde kwartaal 2020 heeft gemeente Bronckhorst het certificaat dementievriendelijke gemeente behaald.</p>	<p>Tijdpad Juli 2019: gestart met werkgroep, bestaande uit externe professionals op het gebied van dementie. Opstellen plan i.s.m. deze professionals. Januari 2020 vaststellen plan door college. Na vaststelling implementatie. 3^e kwartaal 2020 certificaat behaald.</p>
<p>Communicatie Via huis aan huis bladen, gemeentelijke website, welzijnsorganisaties en sociale teams. Thema's binnen een dementievriendelijke gemeente betreffen het doorbreken van taboes en stigmatisering rondom dementie, het verspreiden van kennis, voorlichting, integratie en ontmoeting, veiligheid en welzijn.</p>	<p>Betrokkenen Sociaal consulenten, wijkverpleegkundigen, POH'ers, huisartsen, Kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek, Afdeling Oost Gelderland Alzheimer Nederland, Dementienetwerk Zutphen-Lochem, Vorden e.o. Gemeente Bronckhorst.</p>
<p>Kosten/Baten Subsidieverstrekking van € 5000,- per jaar aan het Kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek, gedekt uit budget preventie. Overige activiteiten gedekt vanuit het Wmo budget. (onder andere inzet sociaal consulenten maar ook het mantelzorgbudget)</p>	<p>Monitoring Via P & C cyclus en jaarverslag van het Kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek. 2^e meting knelpunten eind 2021.</p>

E. Woonvormen van de toekomst

Via verschillende trajecten is met inwoners gesproken over wat zij belangrijk vinden voor de leefbaarheid en toekomst van Bronckhorst. Via het inwonerpanel 'Bronckhorst Spreek' hebben ruim 1.000 inwoners een vragenlijst ingevuld. In juli 2019 is de lokale woonvisie 'Ruimte voor wonen in Bronckhorst', door de raad vastgesteld. Deze woonvisie is integraal tot stand gekomen en uiteraard kent deze woonvisie raakvlakken met het sociaal domein. De vergrijzing speelt een rol bij de specifieke behoefte aan woonvormen van de toekomst. Daarnaast hebben we te maken met een "nieuwe generatie" ouderen. De grootste verschillen zitten in het opleidingsniveau, rijbewijsbezit, blijven werken, blijven sporten, ontmoeten en uitgaan. Er bestaat meer behoefte dan vroeger aan diversiteit en keuzemogelijkheden. In onderstaande tabel enkel een inventarisatie van activiteiten die enig raakvlak hebben met het sociaal domein. Voor een compleet beeld verwijst ik in deze door naar de lokale woonvisie.

E. Woonvormen van de toekomst.	
<p>Toelichting Voorlichting en begeleiding over nut, noodzaak en de mogelijkheden om de woning levensloopbestendig te maken of om door te stromen naar een andere passende woning. Deze lening moet het inwoners onder andere mogelijk maken om maatregelen te nemen ten behoeve van het langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Te denken valt aan het realiseren van een slaap en/of badkamer op de begane grond maar kan ook worden ingezet voor het verduurzamen van de woning. Zie verder kader 4: Zo doen we dat. Samenredzaamheid in de kernen, paragraaf 2.</p>	<p>Wat gaan we doen - Oost West thuis best beurs; - Inzet van leningen t.b.v. toekomstbestendig wonen; - Hofjes, erfdelen, tijdelijk en flexibel wonen.</p>
<p>Resultaat Verbeteren van bestaande (koop) woningen en deze zo toekomstbestendig mogelijk maken.</p>	<p>Tijdpad Actueel aanbod.</p>

Communicatie Via huis aan huis blad, gemeentelijke website.	Betrokkenen Gemeente Bronckhorst, plaatselijke ondernemers.
Kosten/Baten Het minimaal te lenen bedrag is € 2.500,-	Monitoring De lening loopt via het VerduurSaam Energieloket. Aanvragen worden via een digitaal aanvraagformulier gedaan en het Energieloket kan daardoor precies monitoren welke maatregelen zijn aangevraagd voor welk doel en hoeveel is aangevraagd.

F. Leefstijl mensen met een lage SES of ongezonde leefstijl, preventie in zijn algemeenheid

We streven ernaar dat alle inwoners (met of zonder beperking) meedoen en dat zoveel mogelijk doen binnen de "reguliere" voorzieningen. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor een gezonde leefstijl. Een deel van de inwoners heeft echter op enig moment meer nodig, begeleiding en ondersteuning om mee te blijven doen en de regie op het eigen leven te houden. Een kleinere groep heeft intensievere vormen van ondersteuning nodig. De grootste uitdaging op dit terrein is de versterking van inwoners zelf door preventie en de inzet van algemeen toegankelijke voorzieningen.

F. Leefstijl (mensen met een lage SES of ongezonde leefstijl, preventie in zijn algemeenheid).	
Toelichting Bewustwordingscampagne m.b.t alcoholgebruik bij ouderen. Inwoners worden gestimuleerd om meer te bewegen. Hierbij kan de inzet van een combinatiefunctionaris of beweegmakelaar helpend zijn. Programma valpreventie voor mensen van 70 jaar en ouder. Dit programma beoogt de gezondheid van ouderen te bevorderen zodat zij langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen en valincidenten worden voorkomen. De CF vakleerkrachten en beweegmakelaar haken hier op aan door valtraining te doen voor deze doelgroep. "Mee op weg" betreft een maatjesproject waar jongeren, volwassenen en ouderen oefenen met de hulp van een maatje om zelfstandig te leren reizen met het openbaar vervoer, fiets, met de rolstoel of te voet. Stichting Present slaat een brug tussen mensen die iets hebben te bieden en mensen die hulp nodig hebben. Zij bieden groepen vrijwilligers de mogelijkheid om zich éénmalig in te zetten voor een praktisch project in de eigen woonplaats. Bv. Mensen die te maken hebben met armoede, slechte gezondheid, eenzaamheid, somberheid, etc. Zij werken altijd samen met professionals van zorg en welzijnsorganisaties. Ambulante begeleiding wordt ingezet voor ondersteuning in het aanbrengen van structuur en het voeren van regie.	Wat gaan we doen - Preventie en overmatig alcoholgebruik bij ouderen; - Valpreventie; - "Mee op weg"; - Assertiviteitstraining; - Stichting Present; - Inzet van ambulante begeleiding; - Merkbaar beter thuis; - Inzet combinatiefunctionaris en beweegmakelaar; - Lekker Bezig! - Goede mondzorg; - Achterhoek in beweging
Resultaat Vroeg signalering en verminderen overmatig alcoholgebruik bij ouderen. Bevorderen van spierkracht en vitaliteit, verminderen van valincidenten. Verbeteren zelfredzaamheid met betrekking tot reizen, regie voeren. Bij elkaar brengen van zorgvraag en vrijwillig zorgaanbod. Het aantal inwoners met een gezond gewicht binnen de gemeente Bronckhorst neemt toe. Verbeteren mondzorg van ouderen	Tijdpad Actueel aanbod afhankelijk van activiteit door het jaar heen.
Communicatie via diverse websites, huis aan huis bladen, diverse organisaties, sociaal consulenten etc.	Betrokkenen Kennissenetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek, samenwerkende huisartsen, zorgorganisaties, social consulenten, stichting Present, fysiotherapeuten, beweegmakelaar, combinatiefunctionaris

Kosten/Baten Via, zorgverzekering, Wmo budget, jeugdbudget. Stichting Present heeft een innovatiesubsidie ontvangen van € 40.000,-	Monitoring GGD monitor, individuele trajecten worden gemonitord door de sociaal consulenten. Subsidieverantwoording en jaarrekeningen, klanttevredenheidsonderzoek, P & C cyclus.
--	--

G. Dubbele vergrijzing (druk op de Wmo/arbeidsmarkt etc.)

De vergrijzing neemt op twee manieren toe. Enerzijds neemt het aantal ouderen toe (als gevolg van de babyboom na de Tweede Wereldoorlog) en anderzijds komt de gemiddelde leeftijd steeds hoger te liggen omdat de gemiddelde leeftijd steeds hoger wordt. De toename van de vergrijzing leidt tot een toename van hulpvragen. Mensen hebben vaak langdurig hulp en ondersteuning nodig. Tegelijkertijd zien we een druk op de arbeidsmarkt ontstaan omdat de beroepsbevolking krimpt. Eén en ander heeft ook zijn effect binnen het sociaal domein waar rekening mee gehouden dient te worden.

G. Dubbele vergrijzing (druk op de Wmo/arbeidsmarkt etc.)	
Toelichting Bij de helpdesk kwetsbare ouderen kunnen huisartsen en andere (zorg) professionals hun vragen stellen over ouderenzorg. Huisartsen kunnen via de helpdesk het ambulante team ouderengeneeskunde inschakelen. Daarnaast zijn ook trajectbegeleiders dementie te bereiken via de helpdesk. Ouderen in de regio worden op basis van casefinding vroegtijdig gescreend op kwetsbaarheid zodat preventie en proactief zorg en ondersteuning kan worden ingezet om zodoende achteruitgang en ongewenst isolement kan worden voorkomen.	Wat gaan we doen - Helpdesk kwetsbare ouderen; - Geïntegreerde ouderenzorg (GZO);
Resultaat Betere toerusting en informatievoorziening voor eerstelijnszorgverleners. Door de inzet van geïntegreerde ouderenzorg zijn kwetsbare ouderen vroeg in beeld en worden ondersteund in behoud van zelfredzaamheid.	Tijdpad Actueel aanbod.
Communicatie Via website, foldermateriaal, netwerken.	Betrokkenen Kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek samenwerkingsverband van zorg- en welzijnsorganisaties.
Kosten/Baten Kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek vraagt subsidie van € 5000,- per jaar.	Monitoring Jaarverslag Kennisnetwerk kwetsbare ouderen West Achterhoek.

H. Chronisch zieken (vanwege effect op zorg en ondersteuning)

De groep chronisch zieken is erg divers. Zoveel overeenkomsten chronisch zieken hebben, zoveel verschillen zijn er ook. Er bestaan honderden chronische aandoeningen. Sommige aandoeningen zijn latent aanwezig en andere kunnen een leven beheersen. Er kunnen perioden bestaan met enige verbetering maar kenmerkend voor een chronische aandoening is dat deze blijvend is.

H. Chronisch zieken	
Toelichting In de Wet maatschappelijke ondersteuning is geregeld dat chronisch zieken hulp en ondersteuning krijgen om zo zelfstandig mogelijk thuis te kunnen blijven wonen.	Wat gaan we doen - Wmo.
Resultaat Ondersteuning en hulp aan chronisch zieken.	Tijdpad Actueel aanbod.
Communicatie Folders, huis aan huis blad, media, website etc.	Betrokkenen Sociale teams in samenwerking met diverse zorgaanbieders. Beweegmakelaar

Kosten/Baten Wmo budget.	Monitoring Klanttevredenheidsonderzoek, P & C cyclus.
------------------------------------	---

I. Mensen met psychische problematiek (somberheid/depressie, stress jonge vrouwen)

Iedereen is wel eens somber, gespannen of zit een tijd minder lekker in zijn vel. Iedereen maakt dingen mee die schokkend of verdrietig zijn of woede opwekken. Dit kan leiden tot slapeloosheid, angst of piekeren. De meeste mensen komen daar met behulp van vrienden en familie doorheen. Maar soms is er meer nodig en zijn de klachten langdurig en ernstiger.

I. Mensen met psychische problematiek	
Toelichting Zie verder kader 4: Samenredzaamheid in de kernen.	Wat gaan we doen - Realisatie kleinschalige opvang zoals stads- dorpkamer.

J. Jeugd/jongeren (tot 30 jaar de basis op orde)

Van de één op de andere dag bestempelt de wet een jongere als volwassene. Jongeren tussen de 16 en 30 jaar die niet in staat zijn om zelfstandig met steun van hun eigen netwerk volwassen te worden, hebben speciale aandacht nodig. Jongeren die buiten beeld zijn, omdat zij geen door de overheid bekostigd onderwijs volgen, niet aan het werk zijn en niet in beeld zijn bij het UWV. Probleemjongeren, jongeren met meervoudige persoonlijke en ontwikkelingsproblemen waardoor zij aan de rand van de maatschappij dreigen te raken.

Voortijdig schoolverlaters, jongeren die geen startkwalificatie hebben behaald hebben extra aandacht nodig om de overgang naar volwassenheid soepel te kunnen maken.

J. Jeugd/jongeren	
Toelichting Thuiszittende jongeren van 23 tot 27 jaar. De combinatiefunctionaris krijgt vanuit het regionaal meld- en coördinatiepunt en sociale teams signalen over thuiszittende jongeren. Op basis van deze meldingen gaan zij het gesprek aan gericht op sociale activering.	Wat gaan we doen - "Van de bank af"
Resultaat Sociale activering van thuiszittende jongeren in de leeftijd van 23 tot 27 jaar.	Tijdpad Actueel aanbod.
Communicatie Via regionaal meld- en coördinatiepunt en sociale teams.	Betrokkenen Combinatiefunctionaris.
Kosten/Baten De combinatiefunctionaris Jongerenwerk zet hier enkele uren per week op, het budget hiervoor bedraagt jaarlijks € 5.000. Het doel is om jaarlijks 4 a 5 jongeren op de goede weg te brengen richting sociaal netwerk, opleiding en/of werk.	Monitoring 2019 telt als nulmeting. Het totale aantal jongeren in beeld bij het sociaal team is te meten, het gaat in onze opzet met name om de jongeren die niet in beeld zijn. Harde cijfers zijn (nog) niet beschikbaar.

Uitvoeringsprogramma 3: Bronckhorst inclusief

Hoofddoel

Uitwerking inclusieve gemeente Bronckhorst
Iedereen voelt zich thuis en kan meedoen in Bronckhorst

Focus I

Uitvoering VN verdrag Handicap

Bronckhorst moet een plek zijn waar iedere inwoner zich thuis voelt en waar geen belemmeringen zijn voor zelfontplooiing en zelfredzaamheid. We geven uitvoering aan het VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking en stellen een uitvoeringagenda voor het VN-verdrag Handicap voor Bronckhorst op met als doel de positie van inwoners met een beperking te verbeteren. We werken vanuit het credo in het VN verdrag 'Niets over ons, zonder ons'.

Activiteit Opstellen lokale uitvoeringsagenda VN-verdrag Handicap

Toelichting We bespreken met ervaringsdeskundigen hoe te bewerkstelligen dat inwoners met een chronische ziekte zich volwaardig deelnemer van de samenleving voelen. We realiseren een inclusieve gemeente waarbij de drempels die inwoners met een beperking ervaren worden weggenomen.	Wat gaan we doen <ul style="list-style-type: none">• uitvoeren nulmeting lokaal beleid en plan van aanpak ervaren knelpunten met ervaringsdeskundigen, ondernemers, instellingen• opstellen uitvoeringsagenda VN-verdrag Handicap Bronckhorst• aanpak van knelpunten
Resultaat Het resultaat is gekoppeld aan het beoogd resultaat 3a uit het beleidskader: Inwoners met een beperking ervaren geen belemmeringen om deel te nemen aan het sociaal verkeer, aan sport- of anders voorzieningen.	Tijdpad 2019 uitvoeren nulmeting lokaal beleid 2019 opstellen plan van aanpak 2020 opstellen lokale inclusieagenda en de raad een voorstel doen voor een inclusiebeleid op hoofdlijnen 2020 oppakken minimaal één van de geconstateerde knelpunten
Communicatie Via reguliere media, Contact/website en www.officielebekendmakingen.nl	Betrokkenen Extern onderzoeksbureau Ervaringsdeskundige inwoners Overig nog onbekend, moet blijken uit de nulmeting.
Kosten/baten <ul style="list-style-type: none">• Het uitvoeren van de nulmeting en het in beeld brengen van de knelpunten wordt door een extern bureau uitgevoerd. De kosten hiervoor zijn geraamd op € 6.000,- tot € 8.000,-.• De kosten van het oplossen van de knelpunten zijn op dit moment nog niet bekend.	Monitoring Vanaf 2020 wordt jaarlijks de voortgang van het oplossen van de knelpunten gemonitord.

Focus II

Bronckhorst Regenbooggemeente

Bronckhorst heeft uitgesproken een regenbooggemeente te willen zijn. We zetten ons in voor de sociale acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid van LHBT+'ers in Bronckhorst. We geven invulling aan Bronckhorst regenbooggemeente door regelmatig aandacht te besteden dit thema in Contact en in gesprek te gaan met inwoners uit de LHBT+-groep. We hebben samen met een aantal regiogemeenten een contract met een antidiscriminatiebureau waar meldingen van inwoners geregistreerd worden en waar inwoners geadviseerd en bijgestaan worden bij ervaren discriminatie o.a. op het gebied van seksuele gerichtheid en geslacht. Jaarlijks besteden we aandacht aan Coming Out day (11 oktober): de dag dat aandacht besteed wordt aan het moment dat een homo, lesbienne, biseksueel of transgender (LHBT) openlijk voor zijn of haar seksuele voorkeur uitkomt.

Activiteiten Bronckhorst regenbooggemeente Jaarlijks op verschillende momenten aandacht besteden aan dit thema via onze communicatiekanalen. Ervaringen horen van inwoners uit de LHBT-gemeenschap.	
Toelichting We willen dat iedereen zich in Bronckhorst thuis, geaccepteerd en veilig voelt en zijn op de hoogte van zaken die in onze gemeente spelen.	Wat gaan we doen <ul style="list-style-type: none">• Regelmatig aandacht besteden aan het onderwerp Bronckhorst regenbooggemeente via onze mediakanalen.• Jaarlijks uitwisseling ervaringen van inwoners afkomstig uit LHBT groep met een lid college b en w.• Hijsen regenboogvlag op 11 oktober op het gemeentehuis en in de samenleving.
Resultaat Gekoppeld aan resultaat 3b uit het beleidskaders: mensen voelen zich betrokken bij elkaar en hebben interesse in elkaars persoonlijke situatie. Lastige onderwerpen zijn normaal bespreekbaar.	Tijdpad <ul style="list-style-type: none">• Najaar 2020 interview in Contact met inwoners afkomstig uit de LHBT- gemeenschap over ervaren acceptatie.• Jaarlijks op 11 oktober aandacht besteden aan Coming Out day door het hijsen van de regenboogvlag op het gemeentehuis. In 2019

	aandacht hiervoor op verschillende plekken verspreid door de gemeente. • Scholen vragen aandacht te besteden aan Paarse vrijdag de tweede vrijdag van december (in 2019 op 3 december).
Communicatie Via onze gebruikelijke mediakanalen.	Betrokkenen Scholen in Bronckhorst Zorginstellingen in Bronckhorst LHBT'ers wonend in Bronckhorst
Kosten/baten Beperkte kosten voor de activiteiten rondom 11 oktober 2019.	Monitoring Jaarlijkse Monitor Discriminatie Oost-Nederland

Focus III

Bronckhorst inclusief algemeen

Bronckhorst moet een plek zijn waar iedere inwoner zich thuis voelt. Er zijn geen belemmeringen voor zelfontplooiing en zelfredzaamheid.

Activiteit algemeen Bronckhorst inclusief We bieden ondersteuning bij het wegnemen van fysieke of sociale drempels aan inwoners voor wie dat noodzakelijk is. We versterken de informele netwerken. We stimuleren dat mensen in de buurt elkaar kennen en weten wat er speelt. Hiermee hopen wij de betrokkenheid van onze inwoners bij elkaar te vergroten en lastige onderwerpen bespreekbaar te maken. Dit uitvoeringsprogramma heeft een link met kader 2 Vitaal oud worden, onderdeel Dementievriendelijke gemeente.	
Toelichting We willen dat iedereen zich in Bronckhorst thuis voelt en er geen fysieke of sociale drempels zijn voor zelfontplooiing en zelfredzaamheid.	Wat gaan we doen <ul style="list-style-type: none">• Interviewreeks in Contact met groepen die mogelijk drempels ervaren in Bronckhorst zoals statushouders, inwoners met een handicap, LHBT+-inwoners, oudere generaties• Organisatie van de mantelzorg- verwendag op 11 november 2019• Inzet van de combinatie-functionarissen/bewegmakelaar om voorlichting te geven over hun werkzaamheden bij o.a. de welzijnsorganisaties van Bronckhorst. Via Achterhoek in beweging aanjagen aangepast sporten in de gemeente.• Ontwikkelen sociale kaart per kern (via meedoeninbronckhorst.nl)• Aandacht besteden aan landelijke actieweken
Resultaat 3b Mensen voelen zich betrokken bij elkaar en hebben interesse in elkaars persoonlijke situatie. Lastige onderwerpen (zoals bijvoorbeeld dementie) zijn normaal bespreekbaar.	Tijdpad <ul style="list-style-type: none">• najaar 2019 interviewreeks in Contact met inwoners uit kwetsbare groepen• 2019 opstellen werkplan door combinatiefunctionarissen (waarin inzet voor Bronckhorst inclusief)• 3 december Internationale Dag van mensen met een beperking• landelijke Week tegen de eenzaamheid jaarlijks eind sept/begin oktober
Communicatie Via onze gebruikelijke mediakanalen.	Betrokkenen Kader 3 dementievriendelijke gemeente Combinatiefunctionarissen sport en vluchtelingen
Kosten/baten Bestaande inzet en activiteiten.	Monitoring We bespreken met ervaringsdeskundigen hoe te bewerkstelligen dat inwoners met een beperking zich volwaardig deelnemer van de samenleving voelen.

Hoofddoel

Iedereen op de werkvloer!

Focus I

Uitvoeringsprogramma WSW

Werk is een belangrijke basis voor een sociaal netwerk en een gevoel van zelfredzaamheid. Ongeacht achtergrond of beperking werken inwoners aan hun ontwikkeling en participeren zij naar vermogen. Zelfstandig betaald werk is echter niet voor iedereen haalbaar.

Dit kader heeft een link met kader 5: Iedereen een stevige basis; bestrijding en voorkoming van armoede. Net als in kader 5 is het doel 'Iedereen op de werkvloer' te krijgen. Onder kader 3 vallen echter alleen die inwoners die met structurele ondersteuning en begeleiding (betaald) kunnen werken (dit is trede 5 van de participatieladder).

Activiteit Inwoners met een arbeidshandicap functioneren zo goed mogelijk naar vermogen.	
Toelichting We ondersteunen inwoners bij het benutten en ontwikkelen van hun talenten. Dit kan zijn in de vorm van onderwijs of door ondersteuning op het werk, of door een beschutte werkplek waarbij we passende begeleiding inzetten. We borgen dat we de kwetsbare inwoners en hun omgeving in beeld krijgen en houden.	Wat gaan we doen We stellen individuele ontwikkelplannen op voor Wsw-medewerkers en inwoners met een indicatie beschut werk, gericht op het werken in een zo regulier mogelijke omgeving bij voorkeur bij ondernemers in de gemeente/regio. De sociaal consulent betreft bij het ontwikkelplan zonnig het gezin/ de sociale omgeving van de betrokken inwoners om verbindingen te kunnen leggen (één gezin, één plan). We beschikken over voldoende werkplekken voor de inwoners met een arbeidshandicap. We benaderen zonnig bedrijven en organisaties die nog geen inwoners uit de participatiewet in dienst hebben. De drempels voor het in dienst nemen, hebben en houden van Wsw- medewerkers moeten zo laag mogelijk zijn. We ronden de transitie van Delta af en gaan zelf de Wsw uitvoeren. Ondernemers en gemeente werken optimaal samen om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te maken.
Resultaat Het resultaat is gekoppeld aan resultaat 3e genoemde in het beleidskader: Voor iedere Wsw-medewerker of inwoner met indicatie beschut werk is een werkplek beschikbaar	Tijdpad In 2020 brengen we in beeld welke organisaties in de afgelopen jaren een medewerker uit de Wsw of inwoner met indicatie beschut werk in dienst hebben genomen. In 2022 hebben we voor alle Wsw-medewerkers en inwoners met een indicatie beschut werk een ontwikkelplan opgesteld.
Communicatie Het sociaal team heeft contact op met de betrokken inwoners.	Betrokkenen <ul style="list-style-type: none"> • Wsw-medewerkers • Inwoners met indicatie beschut werk • sociaal consulenten • Ondernemers/organisaties in Bronckhorst/regio • Werkgeversservicepunt (WSP)
Kosten/baten WSW €4,736,962 in 2020 (zie hiervoor het projectplan transitie Delta). Aantallen nieuw beschut werk zijn nu ook nog beperkt (2 a 3 plekken). Per plek ontvangen wij als gemeente gemiddeld € 22.500 van het Rijk.	Monitoring Jaarlijks in de periode 2019-2022 monitoring van: <ul style="list-style-type: none"> • het aantal opgestelde ontwikkelplannen voor inwoners in de WSW • het aantal organisaties in Bronckhorst dat een WSW-medewerker of inwoner met indicatie beschut werk in dienst heeft

Loonkostensubsidie is €17.000 en max €8.500 voor begeleiding.	• Aantal beschikbare beschutte werkplekken (norm 105% om wisselplekken mogelijk te maken)
---	---

Focus II

Participatie en integratie statushouders

Bronckhorst moet een plek zijn waar iedereen zich thuis voelt. Ongeacht achtergrond zijn inwoners van Bronckhorst actief in de samenleving. Werk is een belangrijke basis voor een sociaal netwerk en een gevoel van zelfredzaamheid. Toeleiding naar (betaald) werk is een vanzelfsprekendheid en het is ieders verantwoordelijk om daar waar mogelijk zelf een bijdrage te leveren. Niet alle statushouders zijn hiertoe in staat. De statushouders waarbij sprake is van een langer integratietraject of die blijvend een vorm van begeleiding en ondersteuning nodig zullen hebben hierbij vallen onder dit kader. Die statushouders die in potentie de vaardigheden kunnen ontwikkelen om aan (zelfstandig) betaald werk te komen vallen onder kader 5. De activiteiten onder de kaders 3 en kunnen gelijk zijn, alleen hebben zij een andere doelgroep.

Activiteit We gaan door met de bestaande inzet en activiteiten op het gebied van inburgering. Taal en werk zijn hierbij een logische combinatie, met toeleiding naar werk als hoogste vorm van participatie. We doen een groot beroep op de zelfredzaamheid van de nieuwkomers en zoeken samenwerking met lokale maatschappelijke partijen.	
Toelichting We willen graag dat statushouders zo snel mogelijk mee kunnen doen in onze samenleving en niet afhankelijk blijven van de overheid. Dit programma heeft een link met kader 5: Iedereen een stevige basis.	Wat gaan we doen Koppeling van statushouders aan organisaties Onderzoeken inzet buddy-to-buddy (Regionale) inkoop van inburgering per 2021 Inzet van de combinatiefunctionarissen Ontmoetings- en activeringsplekken zichtbaar maken. Regionaal project vraagverheldering (specifiek voor statushouders) <u>In samenhang met kader 5 (afhankelijk van de doelgroep/opbrengst van de inzet):</u> Hybride leervormen inzetten zoals de werk carrousel (regiodeal). Project powervrouwen Plan inburgering en participatie voor statushouders in onze gemeente (P.I.P.) Inzet 'dedicated consulente voor statushouders' Pilot om vrouwelijke nareizigers en gezinsmigranten extra te ondersteunen via een pilot gefinancierd door het rijk. Dit krijgt zijn vervolg in de navolgende jaren.
Resultaat 3c: Ongeacht achtergrond of beperking zijn inwoners van Bronckhorst actief in de samenleving. 3d: Waar nodig ondersteunen we inwoners bij het benutten en ontwikkelen van hun talenten. Dit kan zijn in de vorm van onderwijs naast of tijdens het werk, of door een beschutte werkplek waar ze verkennen wat ze kunnen. 5c: inwoners voelen zich eigenaar van hun eigen ontwikkeltraject en zetten zich in om economisch zelfredzaam te zijn.	Tijdpad 2019 opstellen werkplan combinatiefunctionarissen 2019 onderzoek instellen inzet Buddy-to-buddy

Communicatie Er zijn communicatieplannen verbonden aan de diverse activiteiten. Gebruik van lokale media en overdracht via sociaal team.	Betrokkenen Statushouders (met extra aandacht voor vrouwen) Consulentes sociaal team Inzet van vrijwilligers
Kosten/baten Dit is geen aparte kostenpost maar deel van de normale begroting van de gemeente als geheel. De uitvoering wordt gekoppeld aan bestaande inzet en activiteiten. Het participatiebudget en de uitgaven voor uitkeringen zijn verbonden. Hieronder vallen bijvoorbeeld kosten voor trajecten en leer werkplekken. Kosten die in ieder geval benoemd kunnen worden zijn: De extra regie die we gaan voeren op hun inburgeringstraject, kosten hiervoor worden gecompenseerd door het rijk (2020 € 42.316) Kosten voor de participatieverklaring. Dat is voor 10 deelnemers ongeveer € 5.000	
Monitoring Rapportages als onderdeel van de normale begroting.	

Uitvoeringsprogramma 4: Zo doen we dat

Hoofdoelen

De hoofdoelen in kader 4 zijn:

- 'Normalisering' ondersteuning en hulp voor jeugd en volwassenen, onze inwoners!
- Samen wonen, Noaberschap nieuwe stijl. Inclusieve samenleving

Focus

Vanuit de hoofdoelen ligt de focus op:

- Versterken en verbreden voorliggend veld, inzet vrijwilligers
- Realisatie transformatie professionele zorg
- Kleinschalige maatschappelijk opvang
- Woonvormen van de toekomst (hofjes, erfdelen, tijdig en flexibel), technologische ontwikkelingen
- Leefbaarheid van kernen, eigen kracht inwonersorganisaties/verenigingen
- Ondersteuning mantelzorgers.

4.1 Inleiding

Op het gebied van het hoofddoel '*Normalisering ondersteuning en hulp voor jeugd en volwassenen, onze inwoners!*' zijn er acties die we in regionaal en lokaal verband oppakken. Hierbij kunnen we denken aan de activiteiten vanuit diverse (vrijwillige) zorgorganisaties en vanuit de sociale teams. We werken aan een betere samenwerking tussen deze organisaties het opzetten van platforms en laagdrempelige zorg.

Het Hoofdoel Samen wonen, Noaberschap nieuwe stijl. Inclusieve samenleving kent eveneens al diverse ontwikkelingen, hierbij denken we aan de inzet van de gebiedsambtenaren en de combinatiefunctionarissen. Mantelzorg is een specifiek aandachtspunt binnen dit hoofddoel.

4.2 Normalisering' ondersteuning en hulp voor jeugd en volwassenen, onze inwoners!

ACTIVITEIT: Versterken en verbreden voorliggend veld	
Toelichting De bedoeling is dat het voorliggend vrijwilligers veld activiteiten aanbiedt waardoor er minder gebruik gemaakt wordt van professionele zorg. Het voorliggend veld organiseert ook activiteiten die preventief werken zoals bewegen voor ouderen.	Wat gaan we doen a. Organiseren/ondersteunen dat de welzijnsorganisaties samenwerken en activiteiten opzetten die aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners. In Zelhem is het platform hier mee gestart. In Hengelo zijn we bezig geïnteresseerde mensen te benaderen. b. Sociaal consulentes leren/informereren hoe ze de informele zorg goed in kunnen zetten. Welzijn Steenderen heeft een activiteitenplan ingediend wat mogelijk kansen biedt tot het verbreden van het voorliggend veld. c. Onderzoek onder de inwoners van Vorden naar de behoefte aan diensten en wat zij als inwoner zelf bijdragen aan diensten.

	d. Meedoen in Bronckhorst organiseert vanaf december 2019 de vrijwilligersvacaturebank Bronckhorst en de sociale kaart voor de gemeente. Deze afspraak loopt tot september 2021. e. Vergroten kennis digitale vaardigheden, dit is opgenomen in kader 2.
Resultaat Vermindering gebruik professionele zorg, laagdrempelig met een kostenbesparing. Beter spreiding activiteiten en diensten die aansluiten bij de maatschappelijke doelen.	Tijdpad 2020: Uitwerken van de samenwerkingsgedachte in Hengelo/Keijenburg. 2021: Aanpak met de welzijnsorganisaties in Vorden en Drempt, Hummelo en Keppel
Communicatie Bijwonen en meedenken met de bestaande platforms. Overleg met platforms in oprichting.	Betrokkenen Welzijnsorganisaties in Zelhem, Hengelo/Keijenburg en Vorden Sociaal consulenten Combinatiefunctionarissen en gebiedsambtenaren.
Kosten/baten Uitgaan van de huidige subsidiestroom zoals opgenomen in de begroting 2020 waarbij bestaande middelen anders ingezet kunnen worden. Dit is mede afhankelijk van de activiteitenplannen van de platforms. Een beter gebruik van de voorliggende voorzieningen werkt laagdrempelig naar de inwoners en werkt kostenbesparend. Dit efficiency voordeel is opgenomen in kader 6; de transformatie. Voor Meedoen in Bronckhorst is tot september 2021 jaarlijks € 35.000 geraamd.	
Monitoring Bijwonen van de overleggen van de platforms zodat we zo nodig kunnen bijsturen. Jaarlijks bij de vaststelling van de subsidies Aansluiten bij de ontwikkeling en voortgang onderzoek HHM naar de sociale teams. Evaluatie Meedoen in Bronckhorst, medio september 2021.	

ACTIVITEIT : Realisatie transformatie professionele zorg	
Toelichting Transformatieplan jeugd en volwassenen. We willen toewerken naar een vermindering van regelgeving en toegang naar zorg waar dit nodig is.	Wat gaan we doen - Opzetten leveren regelarme zorg in 1e instantie in de kern Vorden. - Toewerken naar minder intensieve zorg die toch passend blijft. - Gebruik maken van de kennis en ervaring in de regio en elders. Daarnaast aansluiten bij de regionale inkoop.
Resultaat Inwoners ontvangen snel en op maat zorg, beter passende zorgtrajecten. Vermindering van regelgeving. Met deze ervaring bekijken of dit ook opgezet kan worden in andere kernen.	Tijdpad 2020 en volgende jaren Aansluiten bij regionale inkoop zoals opgenomen in kader 6.
Communicatie Informereren van de inwoners, zorgorganisaties en sociaal consulenten.	Betrokkenen Zorgorganisaties in Vorden, welzijnsorganisaties, Sociaal consulenten, specifiek het sociaal team Vorden.
Kosten/baten Uitgaan van de bestaande budgetten die naar de deelnemende zorgorganisaties gaan in 2020. Aansluiten bij de herijking van het subsidiebeleid.	
Monitoring Bijwonen overleg met de zorgorganisaties. Klanttevredenheidsonderzoek/interviews onder de inwoners van Vorden. Aansluiten bij de ontwikkeling en voortgang onderzoek HHM naar de sociale teams.	

ACTIVITEIT Realisatie kleinschalige opvang

Toelichting In de Regiovisie Opvang en bescherming, 2018 is vastgelegd dat wij een inclusieve samenleving voorstaan. Voor iedereen dient er een plek in de samenleving te zijn.	Wat gaan we doen <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeken naar mogelijkheden van een dorps/stadskamer in de verschillende accommodaties in de kernen. Zonder beschikking gebruik kunnen maken van de inloop • Afstemmen met voorbeelden in de omliggende gemeenten. • Herijking van het bestaand subsidiebeleid.
Resultaat Laagdrempelige locatie waarbij inwoners een plek vinden om met elkaar actief te zijn en anderen te ontmoeten.	Tijdpad 2020 en volgende jaren
Communicatie Overleg met verschillende organisaties in de gemeente, variërend van bibliotheek, dagbesteding tot dorpscentra. Lokale media en website.	Betrokkenen Inwoners, zorginstellingen, dorpscentra, sociaal consulenten, collega's zorgen en leren Collega's omliggende gemeenten
Kosten/baten We willen aansluiten bij bestaande locaties en accommodaties voor welzijn Een combinatie maken met bestaande voorziening voor dagbesteding tot een algemene voorziening daarmee gaan we uit van budgettair neutrale kosten.	
Monitoring Volgen van het aantal deelnemers van de opvang en hun ervaringen.	

4.3 Samen wonen, Noaberschap nieuwe stijl

ACTIVITEIT Woonvormen van de toekomst (hofjes, erfdelen tijdelijk & flexibel Technologische ontwikkelingen)	
Toelichting In de lokale woonagenda 2019 wordt de nadruk gelegd op vernieuwende woonconcepten. Technologische ontwikkelingen dragen bij aan het langer zelfstandig en veilig thuiswonend. hiervoor verwijzen wij naar kader 2. Hier zit ook een directe samenhang met de woonvisie (wonen en zorg).	Wat gaan we doen Samen met de wooncorporaties initiatieven ondersteunen die aansluiten bij de behoefte van inwoners. Met Sité zijn wij al in overleg over de mogelijkheid van een hofje in Hoog Keppel. In kader van beschermd wonen zijn met de wooncorporaties prestatieafspraken gemaakt. Onderzoek naar woonbehoefte in de kernen loopt. Particuliere initiatieven waar mogelijk ondersteunen. Onderzoek naar technologische ontwikkelingen om langer zelfstandig te blijven wonen. Relatie met kader 2, langer veilig thuis wonen en woonvormen van de toekomst.
Resultaat Kleinschalige woon(zorg) initiatief opleveren. Inwoners, ook mensen die extra aandacht nodig hebben, kunnen langer zelfstandig wonen.	Tijdpad 2019 ev. jaren
Communicatie Reguliere communicatie kanalen Oostwest thuis best markt	Betrokkenen Inwoners, woningcorporaties. particuliere initiatiefnemers. Thematafel wonen, Provincie
Kosten/baten In principe zijn hier geen kosten aan verbonden behalve de ureninzet van de medewerkers.	
Monitoring Jaarlijks via de prestatieafspraken woningcorporaties Samen met cluster Wonen en Werken	

ACTIVITEIT:
Leefbaarheid in de kernen, eigen kracht inwoners/verenigingen

Toelichting In een gemeente met een veranderende samenstelling van de kernen, is leefbaarheid van belang, Vele bewonersinitiatieven vinden plaats en de verenigingen zijn erg actief in de gemeenschap. De samenwerking met de gebiedsambtenaren en combinatiefunctionarissen is hierbij van wezenlijk belang.	Wat gaan we doen Ondersteunen DBO's en verenigingen via inzet gebiedsambtenaren en combinatiefunctionarissen. Vitale kernen Zelhem, Steenderen, Vorden en Hengelo
Resultaat Realiseren van voorzieningen die passen bij de eigenheid van de kern, een samenspel van inwoners in de kern.	Tijdpad 2020 en volgende jaren
Communicatie Via reguliere kanalen, website en Contact Bijwonen overleggen DBO's en Vitale Kernen.	Betrokkenen Inwoners, verenigingen, DBO's gebiedsambtenaren en combinatiefunctionarissen.
Kosten/baten Vooralsnog reguliere budgetten voor subsidies en ureninzet van de gebiedsambtenaren en de combinatiefunctionarissen.	
Monitoring Evaluatie proces Vitale Kernen, bijwonen overleg DBO's en evaluatie taak en rol gebiedsambtenaren en evaluatie combinatiefunctionarissen.	

ACTIVITEIT Ondersteuning mantelzorgers	
Toelichting Mantelzorger zijn zwaar, het is vaak geen keuze, de partner of ouder moet nu eenmaal verzorgd worden. Door ondersteuning en tijdig ingrijpen willen we voorkomen dat mantelzorgers overbelast worden. Ook willen we graag inzicht in het aantal jongere mantelzorgers en wat het mantelzorger zijn voor invloed heeft op hun leven. In 2017 hebben we deze aandachtspunten vastgelegd in het Mantelzorgbeleid 2017.	Wat gaan we doen Gemeente en Movisie trekken gezamenlijk op om beeld te krijgen hoe het bereik van jonge mantelzorgers vergroot kan worden. In het kader van de mantelzorgwaardering organiseren we jaarlijks de Mantelzorgverwendag. Daarnaast ontvangen mantelzorgers jaarlijks een financiële bijdrage van € 100 Inzetten sociaal consulenten met aandachtsgebied zorg, zij helpen bij het vinden van de juiste mantelzorgondersteuning. Verder organiseren zij regelmatig bijeenkomsten en cursussen voor mantelzorgers.
Resultaat Mantelzorgers voelen zich gesteund in hun taak en roepen tijdig (tijdelijke) ondersteuning in als het ze teveel dreigt te worden. Vermindering professionele zorg. Vergroten kennis/bereik jonge mantelzorgers.	Tijdpad Mantelzorgverwendag is jaarlijks Onderzoek Movisie is najaar 2019 gestart en loopt door na volgende jaren
Communicatie Via lokale media en website worden mensen geattendeerd op het mantelzorgcompliment. . Voor de Mantelzorgverwendag worden mensen persoonlijk benaderd.	Betrokkenen Mantelzorgers en jonge mantelzorgers Sociaal consulenten met aandachtsgebied mantelzorg Zorgvrager
Kosten/baten Subsidiestromen zoals opgenomen in de begroting 2020	
Monitoring Samen met Movisie het onderzoek uitvoeren, Resultaten Mantelzorgverwendag, aantal deelnemers, worden jaarlijks in beeld gebracht. Uitbetalen mantelzorgcompliment	

Uitvoeringsprogramma 5: Iedereen een stevige basis

Hoofdoelen

De hoofdoelen in kader 5 zijn:

- Toeleiding naar werk voorop.
- Wegnemen en voorkomen belemmeringen.

Focus

Vanuit de hoofdoelen ligt de focus op:

- Iedereen op de werkvloer.
- Lerend werken en werkend leren.
- Ondernemers als vliegwiel.
- Betrokkenheid bij (eigen) omgeving.
- Inzet op schuldhulpverlening.
- Vroeg Eropaf!
- Aanpakken (gevolgen) laaggeletterdheid en basisvaardigheden.
- Veilig thuis: bestrijding huiselijk geweld.

We voegen 1 focuspunt toe vanuit het programmaplan

- Bestrijding van armoede, waaronder stille en "generatie-op-generatie" armoede.

Daarnaast voegen we nog 1 focuspunt toe:

- Betere aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt.

Relatie kader 5 met kader 3

De activiteiten in kader 5 sluiten aan op de activiteiten van kader 3. In tegenstelling tot de doelgroep in kader 3 waarbij betaald werk met ondersteuning het hoogst haalbare is (Wsw en nieuw beschermt werk), kan de doelgroep in kader 5 economisch zelfredzaam worden. Zij zijn op de participatieladder op weg naar trede 6: regulier werk. Om zover te komen hebben zij wel begeleiding nodig. Maar eenmaal werkend hebben zij vaak geen begeleiding of alleen kortdurende begeleiding nodig. Kader 5 richt zich ook op de problemen waar deze doelgroep mee te maken heeft en de activiteiten zijn erop gericht deze problemen/beperkingen te verminderen. Beperkingen waar zij mee te maken hebben zijn: laaggeletterdheid, taalachterstand, cultuur verschil, taalbarrière, chronische armoede, problematische schulden, en/of huiselijk geweld.

Het uitgangspunt voor ons integraal participatiebeleid is het gericht ondersteunen van inwoners zodat ze optimaal kunnen meedoen in de samenleving. Het principe van één huishouden, één plan moet bevorderen dat hulpverleners met elkaar een gemeenschappelijk doel nastreven. Het heeft weinig nut in te zetten op arbeidsparticipatie als problemen op andere leefgebieden niet worden aangepakt: Een stevige basis voor iedere inwoner.

Algemene aanpak reïntegratie: focus op werk, werk, werk

Alle maatregelen en activiteiten zijn erop gericht cliënten waar mogelijk direct naar regulier betaald werk te begeleiden. Als dat nog niet kan ondersteunen wij met het vinden van passende scholing, werkervaringsplekken of stage.

Werkgevers Service Punt Achterhoek (WSPA)

In de arbeidsmarkt regio Achterhoek werkt Bronckhorst onder meer samen in het WSPA met de gemeente Montferland, Sociale Dienst Oost Achterhoek, Laborijn en het UWV. Door het WSPA worden contacten met werkgevers op elkaar afgestemd en een werkaanbod voor werkzoekenden gerealiseerd waarbij rekening wordt gehouden met de diverse doelgroepen van de gemeenten en het UWV.

Op het gebied van het hoofddoel *toeleiding naar werk voorop* zijn er acties die we in regionaal en lokaal verband oppakken. Acties vanuit het Werkgeversservicepunt (regionaal) en vanuit de sociale teams (lokaal) zijn: We werken aan een betere aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt door onderwijs en ondernemers te betrekken bij het opzetten van reïntegratie trajecten. Daarnaast werken we aan betere contacten met werkgevers door de inzet van accountmanagers (lokaal), het Werkgeversservicepunt (regionaal) en de sociale teams (lokaal). Door deze inzet worden de contacten met werkgevers geïntensiveerd.

Generatie op generatie armoede

Armoede komt vaak generaties achtereenvolgens voor in gezinnen. Dit noemen we generatie op generatie armoede. Omdat armoede isolerend werkt en het meedoen van onze inwoners belemmert willen we deze generatie armoede doorbreken in de huidige generatie. Een gezinsaanpak is daarbij essentieel. Dit is in lijn met onze huidige werkwijze 1 gezien 1 plan. Kinderen hebben letterlijk de toekomst. Door in hen en hun gezin te investeren willen we zorgen dat zij wél mee doen en daardoor voelen dat ze

meetellen. Door in het hele gezin te investeren en ouders te ondersteunen bij het vinden van werk of bij het behalen van een goede startkwalificatie voor ouders en/of de kinderen zorgen we dat een gezin meer draagkracht krijgt en een opgroeiend kind een betere basis krijgt. We hebben aandacht voor voortijdig schoolverlaters, huiselijk geweld, laaggeletterdheid etc. We willen meer samenwerken en verwijzen naar fondsen die vanuit middelen van het rijk en particuliere middelen kinderen met voorzieningen in natura ondersteunen. We sluiten hierbij aan bij het plan van aanpak Gelijke kansen voor alle kinderen (november 2017) dat het college heeft vastgesteld naar aanleiding van de motie van de gemeenteraad (november 2016). Daarnaast blijven we investeren in het vroeg opsporen van problematische schulden omdat ondersteuning bij het oplossen hiervan verdere escalatie van (gezins)problematiek voorkomt. Wil je duurzaam investeren in een kind. Dan investeer je in het hele gezin. Zo investeren we in de toekomst.

Inburgering

Omdat de inburgering van statushouders essentieel is om economisch zelfredzaam te worden pakken we vooruitlopen op de nieuwe wet inburgering meer de regie op inburgering. De regie op inburgering wordt vanaf 2021 met de nieuwe wet inburgering bij gemeenten gelegd. Hierdoor zullen we inburgeraars een stevigere basis geven waardoor ze meer kans hebben op economische zelfredzaamheid.

5.1 Toeleiding naar werk voorop

ACTIVITEIT Mensen begeleiden naar regulier betaald werk (doeltrede 6 van de participatieladder = betaald werk zonder ondersteuning)	
TOELICHTING We starten meerdere vormen van samenwerking met werkgevers, individueel en in samenwerkingsverband.	WAT GAAN WE DOEN We matchen het potentieel aan werknemers in onze uitkeringsbestanden aan de vraag van werkgevers door het bieden van werkervaring, opleiding bij deze werkgevers. Onze uitgangspunten hierbij zijn: – Iedereen op de werkvloer. – Lerend werken en werkend leren. – Ondernemers als vliegwiel – Maatwerktrajecten bankzitters
RESULTAAT 1. Toeleiding naar werk staat voorop We gaan een lokaal leerwerkcentrum "Werkcarrousel" opzetten waar overheid, ondernemers en onderwijs samenwerken in de ondersteuning en begeleiding van cliënten naar werk. 2. Belemmeringen, (waaronder schulden, taal- en cultuur verschillen) om werk te verkrijgen worden weggenomen of overbrugd. 3. We zijn eind 2020 voldoende voorbereid op taken die wij erbij krijgen met de invoering van de nieuwe wet inburgering per 2021. Alle inburgeraars en hun vorderingen m.b.t. inburgering zijn in beeld in 2020, vooruitlopend op de verplichte Plan Inburgering en Participatie (PIP) in 2021 4. In 2020 doen minstens 15 vrouwelijke inburgeraars mee aan de pilot Powervrouwen.	TIJDPAD 1. Start in oktober 2019. Vooralsnog voor een periode van 3 jaar. 2. In 2018 is het project Vroeg Erop Af gestart, in 2019 zijn de meeste relevante SignaalPartners aangesloten en vinden we steeds meer inwoners met problematische schulden. In 2020 sluiten we (zo mogelijk) meer energieleveranciers aan om deze inwoners nog beter te vinden. 3. In 2019 is een begin gemaakt met het maken van een Plan Inburgering en Participatie (PIP) voor statushouders in onze gemeente. We zijn in juni 2019 gestart met het werken met dedicated consultants voor statushouders. 4. We zijn in augustus 2019 gestart met de pilot Powervrouwen waarbij minimaal 15 vrouwelijke nareizigers en gezinsmigranten extra ondersteuning krijgen bij integratie en inburgering.
BETROKKENEN Werkgevers, accountmanagers gemeente, WSP, jobhunters, schuldhulpverleners, social consultants, nt2 docenten, vrijwilligers, taalhuis.	COMMUNICATIE De cliënten worden via hun consultant benaderd voor dit project, de exacte uitwerking hiervan volgt nog.
KOSTEN/BATEN 1. Kosten € 350.000 voor werkcarrousel. Deze kosten worden gedekt door cofinanciering via de regiodeal en doordat de kandidaten gelijk een arbeidsovereenkomst krijgen	MONITORING 1. We onderzoeken momenteel de wijze waarop we de voortang van deze doelgroep kunnen monitoren en verwachten in het voorjaar 2020 hier meer over te kunnen vertellen.

<p>waardoor hun uitkering niet meer nodig is. Hiermee worden de kosten gedekt uit de budgetten in de meerjaren begroting 2019-2022.</p> <p>2. De kosten voor het project Vroeg Eropaf (vroeg signalering schulden) zijn gedekt met het door het college vastgestelde projectvoorstel van begin 2018. Daarnaast ontvangen we in 2019 en 2020 incidentele middelen voor vroegsignaleren van schulden en armoedebestrijding uit het decentralisatiebudget vanuit het rijk. 2019 € 37.663 2020 € 37.633.</p> <p>3. Kosten Pip: bekostigd uit regulier uitvoerings budget.</p> <p>4. De kosten van de pilot powervrouwen en de monitoring van de pilot worden volledig gedekt uit subsidiegelden vanuit het ministerie. Er is € 200.000 beschikbaar de pilot voor gesteld. Daarnaast wordt de monitoring bekostigd door het ministerie.</p>	<p>2. De hoogte van de schuld bij intake indiceert de zwaarte van de problematiek en de duur van deze problematiek. We monitoren daarom hoe de hoogte van de schuld bij intake verloopt over de komende jaren. De Stadsbank Oost Nederland registreert dit. Andere belemmeringen zoals taal, cultuur, laaggeletterdheid worden deels voor het taalhuis, deels door sociale teams en deels voor vluchtelingenwerk en de vrijwillige schuldhulpmaatjes gesignaleerd en opgepakt. Er is geen exact aantal inwoners geregistreerd dat wordt geholpen. In 2020 onderzoeken we hoe we met alle samenwerkende organisaties een betrouwbaar beeld van deze problematiek in aantallen kunnen maken.</p> <p>3. We registreren het aantal gemaakte PIPs en de voortgang van statushouders.</p> <p>4. De monitoring van de pilot Powervrouwen wordt uitgevoerd door het Verwey-Jonker instituut.</p>
--	--

5.2. Wegnemen en voorkomen belemmeringen

<p>ACTIVITEIT Invoeren voorzieningencheck, minimaregeling in natura, eenmalige tegemoetkoming energiebesparing</p>	
<p>TOELICHTING</p> <p>1. Landelijk is in het nieuws geweest dat veel mensen geen gebruik maken van voorzieningen als huur- of zorgtoeslag. Dit blijkt in onze gemeente ook zo te zijn (CBS 2019). Dit levert in veel huishoudens onnodig financiële krapte op.</p> <p>2. Mensen met een laag inkomen hebben minder financiële middelen om mee te doen aan de energietransitie.</p> <p>3. Kinderen die opgroeien in een gezin dat al generaties in armoede verkeerd hebben recht op gelijke kansen. Door voorzieningen in natura te verstrekken nemen we beperkingen weg waardoor de kinderen kunnen meedoen met leeftijdsgenootjes. We verwijzen daarbij door naar landelijke en lokale fondsen.</p> <p>4. In 2015 is de regiovisie "huiselijk geweld en kindermishandeling Arnhem – Achterhoek 2015-2019" vastgesteld. De aanpak Samen Veilig is de verdere doorontwikkeling en actualisatie van deze visie.</p>	<p>1a. We maken een checklist met alle landelijke en lokale voorzieningen voor minima tot en met 130% van het minimuminkomen.</p> <p>1b. We voeren het gebruik van de checklist in als standaard werkwijze van de sociale teams en vrijwillige schuldhulpverleners.</p> <p>1c. We ondersteunen mensen en controleren of er recht bestaat en of er (juist) gebruik gemaakt wordt van een regeling.</p> <p>2. We verstrekken energieboxen/ energieadvies voor woningen van mensen met laag inkomen (tot 130% van het minimum)</p> <p>3. We gaan inwoners informeren over en doorverwijzen naar Sam& (een landelijk platform van organisaties/stichtingen) die voorzieningen in natura aan kinderen verstrekken: Hiermee bieden we een compleet pakket aan voorzieningen in natura. Voorbeelden van deze voorzieningen: deelname schoolreisje, sportkleding, contributie, muziek of toneel les, verjaardagsfeestje, traktatie, laptop, fiets, kledingpakket etc.</p> <p>4. Start van de uitwerking en implementatie van de lokale acties in 2019.</p>
<p>RESULTAAT Belemmeringen door financiële krapte of huiselijk geweld worden zo veel mogelijk weggenomen of voorkomen. Waardoor inwoners kunnen meedoen.</p>	<p>TIJDPAD</p> <p>1. De voorzieningencheck zal begin 2020 worden ingevoerd</p> <p>2. De tegemoetkoming in de energielasten wordt 2020 ingevoerd</p> <p>3. De aansluiting bij Sam& zal het laatste kwartaal 2019 plaatsvinden.</p> <p>4. In de loop van 2019 volgt uitwerking van lokale acties van de aanpak Samen Veilig</p>

<p>BETROKKENEN</p> <p>1. Sociale teams, vrijwillige schuldhulporganisaties 2. Sociale teams, vrijwillige adviseurs energiegebruik 3. De samenwerkende organisaties (Sam&) Leergeld Nederland, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job. 4. Vertegenwoordigers van betrokkenen (slachtoffers en plegers), partners in het onderwijs, welzijn, zorg en veiligheid, wethouders, managers, sociale – Wmo raden en gemeenteraden, Veilig Thuis, beleidsmedewerkers en professionals lokale teams en organisaties is tijdens de ophaalbijeenkomsten en beleidsbouwdag in januari en februari 2019 gewerkt aan de verdieping op dit beleidsveld en zijn we gekomen tot de aanpak “Samen Veilig”</p>	<p>COMMUNICATIE</p> <p>We communiceren via gebruikelijke (sociale media, netwerkorganisaties) kanalen en sociale teams.</p> <p>Voor vergroting van de bekendheid van Sam& maken we daarnaast ook gebruik van de landelijke promotiecampagnes die vanuit het ministerie worden gefinancierd.</p>																									
<p>MONITORING</p> <p>1. We gebruiken de armoede monitor van het CBS om inzicht in gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen te krijgen. 2. We monitoren in onze eigen administratie hoeveel huishoudens de tegemoetkoming aanvragen 3. de fondsen houden het gebruik van hun voorzieningen bij. Hiervan volgt jaarlijks een rapportage waaruit wij het gebruik geanonimiseerd kunnen bijhouden. 4. In de rapportage veilig thuis kunnen wij het percentage meldingen huiselijke geweld terugvinden.</p>																										
<p>KOSTEN</p> <p>1. Voorzieningencheck ontwikkelen en implementeren € 5.000 2. <u>Energiepakket</u>: We stellen in de periode 2020-2022 voor 700 huishoudens per huishouden eenmalig € 100,00 beschikbaar. Totaal: € 70.000 3. <u>Voorzieningen in natura</u>: momenteel bereiken we 100 kinderen via Jeugdfonds Sport en Cultuur. Dit is bijna 30% van de kinderen in onze gemeente die recht zouden hebben op deze voorziening. We betalen € 35.000 aan JSC per jaar (hiervan is ongeveer € 2500 uitvoeringskosten, de rest gaat rechtstreeks naar de kinderen). We verwachten dat we meer kinderen gaan bereiken met de doorverwijzing naar Sam&. Aan het gebruik van het platform zit voor de gemeente geen kosten verbonden. Exact hoeveel meer kinderen we bereiken door dit platform is niet te goed in te schatten omdat dit platform nieuw is. De bestaande middelen voor minima zijn toereikend om een toename aan aanvragen via JSC op te vangen. Vragen aan stichting jarige job worden landelijk uit andere middelen betaald, vragen aan nationaal fonds kinderhulp ook. Wanneer de vraag nog groter is springen andere fondsen zoals nationaal fonds kinderhulp bij. Kanttekening: Voorzieningen in natura via stichting leergeld worden in eerste instantie ook landelijk opgevangen. Mochten er veel kinderen uit Bronckhorst gebruik willen maken van deze voorzieningen dan zullen zij contact opnemen om een samenwerkingsovereenkomst te sluiten net als JSC dat nu heeft en waarmee de gemeente dan kan kiezen om zelf bij te dragen aan deze voorzieningen. 4. Geen extra kosten</p>																										
<p>DEKKING</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">2019</th> <th style="text-align: right;">2020</th> <th style="text-align: right;">2021</th> <th style="text-align: right;">2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>kleinsmagelden</td> <td style="text-align: right;">€ 50.000</td> <td style="text-align: right;">€ 110.000</td> <td style="text-align: right;">€ 110.000</td> <td style="text-align: right;">€ 110.000</td> </tr> <tr> <td>Jeugdfonds sport en cultuur</td> <td style="text-align: right;">€ -35.000</td> <td style="text-align: right;">€ -35.000</td> <td style="text-align: right;">€ -35.000</td> <td style="text-align: right;">€ -35.000</td> </tr> <tr> <td>tegemoetkoming energiebesparing</td> <td></td> <td style="text-align: right;">€ -23.333</td> <td style="text-align: right;">€ -23.333</td> <td style="text-align: right;">€ -23.333</td> </tr> <tr> <td>reserve voor toename aanvragen voorzieningen in natura</td> <td style="text-align: right;">€ 15.000</td> <td style="text-align: right;">€ 51.667</td> <td style="text-align: right;">€ 51.667</td> <td style="text-align: right;">€ 51.667</td> </tr> </tbody> </table>			2019	2020	2021	2022	kleinsmagelden	€ 50.000	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000	Jeugdfonds sport en cultuur	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	tegemoetkoming energiebesparing		€ -23.333	€ -23.333	€ -23.333	reserve voor toename aanvragen voorzieningen in natura	€ 15.000	€ 51.667	€ 51.667	€ 51.667
	2019	2020	2021	2022																						
kleinsmagelden	€ 50.000	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000																						
Jeugdfonds sport en cultuur	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000																						
tegemoetkoming energiebesparing		€ -23.333	€ -23.333	€ -23.333																						
reserve voor toename aanvragen voorzieningen in natura	€ 15.000	€ 51.667	€ 51.667	€ 51.667																						

Uitvoeringsprogramma 6: Transformatieplan

De decentralisatie van vele zorgtaken naar de gemeente biedt een kans om terug te keren naar de bedoeling van al deze regelingen: Goede zorg voor wie dat nodig heeft om zo weer zo veel mogelijk op eigen kracht mee te kunnen doen in de samenleving. Als Bronckhorst hebben we daar al belangrijke stappen in gezet, samen met de omliggende gemeenten. Met extra inzet en focus willen we de komende jaren dit veranderingsproces doorzetten. Dat doen we langs de principes zoals beschreven in het beleidskader ‘Gewoon Meedoen’:

- Naast de inwoner staan
- Opgavegestuurd en resultaatgericht werken
- Zorgaanbod en aanbieders zijn herkenbaar (meer samenwerking, minder instellingen)
- Omdenken en innoveren
- Faciliteren en ondersteunen zonder over te nemen

- Waardering voor ieders inzet
- Beter zorgresultaat door slimmere inzet budgetten

In het beleidskader is dit uitgewerkt in een aantal maatregelen. Samengevat zit de focus van de transformatie voor Bronckhorst op:

- Regievoering gemeente:
 - Interne processen optimaliseren
 - Aanscherping rol en inzet sociaal team
- Transformatie op inkoop:
 - Sturen op resultaat in plaats van omzet
 - Samenwerking als netwerk & gezamenlijke verantwoordelijkheid voor resultaten

Focus van de transformatie

Onderstaand volgen structuur- en andere aanpassingen die zijn opgenomen in het beleidskader en die leiden tot slimmer, effectiever en goedkoper. Een deel is direct opgepakt of op korte termijn op te pakken, een ander deel is complexer, bijvoorbeeld omdat het gekoppeld is aan regionale afspraken. Het is lastig om de opbrengsten in te schatten. Om wel een indicatie te hebben doen we waar mogelijk een grove schatting. Deze monitoren we in de tijd en rapporteren over de voortgang.

We leggen de focus op:

- Maatregelen rond inkoop
- Maatregelen rond het sociaal team/toegang van zorg
- Aanpassingen werkwijze/bedrijfsvoering
- Inhoudelijk breed

A: Maatregelen rond inkoop en uitvoering professionele zorg

Activiteit Verbeteren regionale inkoop professionele zorg	
Toelichting De belangrijkste schakel in de transformatie van zorg is de wijze van inkopen van zorg. Door de omzetprikkel te vervangen door inhoudelijke en efficiencyprikkel komt de focus weer op de benodigde zorg. Elementen hierin zijn: - Resultaatgerichte afspraken - Langduriger afspraken met een beperkt aantal 'sleutelaanbieders' die het zorgaanbod mee innoveren. - Beperken van het totaal aantal aanbieders - Toetsing van kosten en afspraken met andere regio's en aanbieders, zoals dyslexie. - We vragen inhoudelijk aandacht voor de ontwikkeling van maatwerk op begeleiding vanuit de re-enablement methodiek en de toepassing van het Esbjerg-model en positieve gezondheid.	Wat gaan we doen Regionaal is in 2018 een visie op inkoop vastgesteld. Op basis daarvan is een projectgroep aan de slag.
Resultaat Met ingang van 2021 zijn er andere opties beschikbaar voor het aangaan van een inkooprelatie met aanbieders.	Tijdpad De projectgroep is sinds voorjaar 2019 aan de slag met de uitwerking. In augustus 2019 zijn de uitgangspunten en het tijdpad nogmaals getoetst en herbevestigd bij het PoHo sociaal.
Betrokkenen - Aanbieders van zorg en ondersteuning - Contract & leveranciersmanagement - Ambtelijke projectgroep uitvoeringsstrategie inkoop onder aansturing van MOSD en PoHo sociaal	Communicatie De formele communicatielijnen lopen via het CLM en de projectgroep. Intern vormt Z&L de verbinding met bestuur en uitvoering.
Kosten/baten Het streven voor Bronckhorst is om door anders in te kopen over het geheel minimaal 5% lagere zorgkosten te realiseren.	Monitoring De voortgang van de projectgroep wordt gemonitord door het MOSD en het PoHo.

Activiteit Monitoring en sturing op tussentijdse resultaten	
Toelichting Toegankelijke en actuele management-informatie is de basis om te sturen op de inzet van professionele zorg. Met de informatie kunnen we zoeken naar de oorzaken en in gesprek gaan over de bijsturing op het resultaat.	Wat gaan we doen 1. We richten een digitaal dashboard in, zodat informatie over de afspraken en de ontwikkeling direct en snel op te halen en te duiden is. Hiermee kunnen we: - Zelf monitoren en actief ingrijpen op de ontwikkeling waar we dat nodig achten; - Tussentijdse gesprekken voeren met aanbieders op beheersing budget bij 70% benutting. - College en raad meenemen in de ontwikkeling en de keuzes die voorliggen. 2. Consultatie van zorgaanbieders over de mogelijkheden qua zorginzet nadrukkelijker opnemen in proces om gericht toe te wijzen. Consulente van het sociaal team hierop regie laten voeren.
Resultaat Het resultaat is een betere beheersing van de kosten door het jaar heen. Bijsturing, duiding en informatievoorziening aan bestuur en raad zijn continue mogelijk.	Tijdpad 1. November 2019 oplevering eerste versie dashboard. 2. Proces is ingezet. Monitoring loopt.
Betrokkenen - Management Bronckhorst - Administratie & consulente ST - Z&L/strategie	Communicatie De duiding van informatie is cruciaal om de juiste maatregelen te kunnen nemen. We dragen zorg voor analyse en toetsing voor ontwikkelingen gedeeld worden.
Kosten/baten De kosten van het dashboard zijn deel van de lopende begroting. De inzet van consulente en overige medewerkers is PM.	Monitoring 1. We stemmen periodiek af met bestuur, raad en management over de informatiebehoefte om zo het dashboard goed aan te laten sluiten op de vraag. 2. In overleggen met consulente check op inzet en voortgang.

B: Maatregelen rond Toegang/sociaal team

Activiteit Doorontwikkeling sociaal team	
Toelichting Het sociaal team heeft een sleutelrol in de regiefunctie van de gemeente op individuele ondersteuning en zorg. De doorontwikkeling van de werkwijze en rol van de consulente binnen het sociaal team is dan ook mede bepalend voor het succes van de transformatie. We blijven kritisch op de inzet van het sociaal team en monitoren via kwartaalrapportages hoe de sturing naar aanbieders regie op casussen zich ontwikkelt. Zodat de inwoner er vanuit kan gaan dat er alles aan gedaan wordt om ondersteuning en zorg zorgvuldig te organiseren.	Wat gaan we doen 1. Kostenbewustzijn van sociaal team vergroten door managementinformatie. 2. Scherper monitoren of overbruggingszorg noodzakelijk is, of dat er andere aanbieders ingezet kunnen worden. Volgen proces intake na toewijzing. 3. Consulente via intervisie en training (nog) meer bewust van andere mogelijkheden tot ondersteuning te maken. 4. Sturen op tijdige op- en afschaling van zorg door toetsing en afstemming. 5. Nazorg en monitoring cliënten na afloop zorg inzetten om terugval voor te zijn.
Resultaat Aanscherping en doorontwikkeling van de huidige werkwijze. Consulente zijn meer pro-actief in sturing en regie, zowel naar cliënten als naar aanbieders.	Tijdpad Dit is een continue proces dat is ingezet na de oplevering van het onderzoek evaluatie ST van begin 2019.

Betrokkenen - Teamleiders en kwaliteitsmedewerkers cluster participatie - Consulents ST	Communicatie Via reguliere (portefeuille)overleggen wordt teruggekoppeld over de voortgang en mogelijke knelpunten.
Kosten/baten Dit zijn reguliere werkzaamheden, geen extra kosten. Met de aangescherpte werkwijze zou een positief effect moeten ontstaan op de kosten van zorg.	Monitoring Eens per kwartaal worden de aanbevelingen en maatregelen van het onderzoek, met deze punten, getoetst op voortgang en bijstelling, met de manager cluster Participatie en de wethouder.

Activiteit Versterking en verbetering informele zorg/voorliggend veld	
Toelichting Om de kosten van professionele zorg terug te brengen zonder dat dit ten koste gaat van de benodigde ondersteuning en zorg, is het noodzakelijk dat er een passend en compleet voorliggend veld beschikbaar en bekend is. In de loop der jaren zijn vele organisaties vanuit eigen doelstellingen ontstaan en actief. Door hen meer onderling af te laten stemmen, door slimme combinaties te stimuleren en afspraken te maken op de maatschappelijke doelen is het mogelijk om het voorliggend veld optimaal te benutten. De sociaal consulenten werken vanuit de methodiek van het Esbjerg-model (eigen kracht en netwerk) en re-enablement om cliënten weloverwogen zo goed mogelijk hun eigen mogelijkheden te laten benutten. Hier ligt een verbinding met kader 4.	Wat gaan we doen 1. Voorliggend veld in kaart te brengen vanuit de verbinding met hulpverlening. Welke koppelingen zijn te maken en hoe borgen we dat er voor de diverse zorgproducten een optie in het voorliggend veld is. Versterking van de inzet van maatschappelijke organisaties (zoals platform Zelhem) om actief bij te dragen aan maatschappelijke doelen. 2. De regionale transformatieplannen Jeugd en Wmo (in wording) in de praktijk brengen. 3. De cliënt nadrukkelijker opties buiten professionele/zware zorg te laten verkennen. 4. Sociale kaart/aanbod in de breedte inzichtelijk en vindbaar maken. Mogelijke aanbieders met inhoudelijk aanbod beter in kaart brengen. Voorliggend veld toevoegen.
Resultaat Een sterke sociale infrastructuur met een balans in professionele en informele zorg.	Tijdpad 1. Start najaar 2019 2. Loopt, wordt jaarlijks bijgesteld 3. Loopt, regulier proces 4. Update met sociale kaart en vrijwilligersvacaturebank is gereed oktober 2019
Betrokkenen Zie kader 4.	Communicatie Vanuit overleg en het aandragen van goede voorbeelden komen tot oplossingen.
Kosten/baten Zie ook kader 4.	Monitoring Via reguliere overleggen.

Activiteit Grip op toeleiding naar zorg	
Toelichting Een (belangrijk) deel van de toewijzingen naar professionele zorg gebeurt buiten de invloedssfeer van de gemeente. Daardoor worden we geconfronteerd met keuzes, inzet van zorg en kosten die niet aansluiten op onze mogelijkheden en ruimte.	Wat gaan we doen In gesprek gaan met verwijzers over andere inzet en mogelijkheden zorg (rechterlijke macht, gecertificeerde instellingen, huisartsen). Bewustwording creëren. Dit betreft vaak grote bedragen, bij een enkel traject heb je al veel resultaat. Met name de justitiële keten is een moeilijk bereikbare groep.
Resultaat Minder zware (en dure) zorgtrajecten, met passende oplossingen voor cliënten.	Tijdpad Dit is al ingezet. Gesprekken met huisartsen lopen, het bereiken van de andere verwijzers is nog beperkt.

Betrokkenen - Verwijzers buiten de Gemeente - Regionaal contract- en leveranciersmanagement - Sociaal team (teamleiders en consultants)	Communicatie Vanuit overleg en het aandragen van goede voorbeelden komen tot oplossingen. Dit actief delen met de participanten.
Kosten/baten De gesprekken om het resultaat te behalen komen uit reguliere inzet en uren. Bij aanpassingen van casussen kan veel geld per casus bespaard worden.	Monitoring Regelmatig toetsen welke casussen aanleiding tot gesprek bieden en daarmee aansluiten op de actualiteit.

C: Aanpassing Werkwijze/bedrijfsvoering

Activiteit Terugbrengen administratieve last	
Toelichting Met de transitie van de taken op het gebied van jeugdhulp en Wmo is er administratief een enorme taak toegevoegd aan het werk van een gemeente. De overdracht verliep ook verre van vlekkeloos. Dit heeft veel tijd en inzet gekost. Nu zijn we in de fase dat we een kwaliteitsslag kunnen maken in de wijze van administreren. Ook kan nu gezocht worden naar eenvoudiger en betere manieren van verantwoorden, ook voor aanbieders. (Het doel van het onderzoek is tweeledig: 1. Het inzichtelijk maken hoeveel tijd FAP bezig is met haar huidige activiteiten. 2. Het inzichtelijk maken of de huidige activiteiten passend zijn met de interne afspraken/verantwoordelijkheden en het inzichtelijk maken of de activiteiten in lijn liggen met soortgelijke afdelingen bij andere gemeenten (doen we de goede dingen).)	Wat gaan we doen Aanpassing administratieve processen: a. Externe doorlichting en aanpak van huidige administratieve processen. b. Administratieve last terugbrengen tussen gemeente en zorgaanbieders c. Afstemming en overleg in de regionale samenwerking optimaliseren. d. Aanscherping monitoring en sturing op tussentijdse resultaten. e. Invoering blockchain.
Resultaat Een zo efficiënt mogelijk lopende administratieve organisatie. Het resultaat van de onderzoeksopdracht is een overzicht van de benodigde capaciteit voor de huidige activiteiten (ist), adviezen over het aanpassen (efficiënter of niet meer uitvoeren) van de huidige activiteiten (soll) en de benodigde capaciteit bij in de soll-situatie.	Tijdpad a. De doorlichting heeft inmiddels plaatsgevonden. De bevindingen worden binnenkort verwacht. b. Dit hangt samen met de nieuwe wijze van inkoop per 2021. c. Dit loopt en is mede gekoppeld aan de nieuwe inkoopwijze per 2021. d. Hier is een verbinding met het dashboard, ook op regionaal niveau. e. De eerste inzet van blockchain start in oktober als test. De doorloop hiervan hangt af van de technische mogelijkheden.
Betrokkenen - Management Bronckhorst - team administratie participatie - Regionale CLM	Communicatie Dit loopt via de reguliere interne en regionale kanalen.
Kosten/baten Op basis van het onderzoek kan bepaald worden wat dit aan efficiency kan opleveren. De inzet vanuit medewerkers en regio is regulier. De inzet van blockchain kost in de ontwikkelfase € 35.000 (budget dienstverlening). De opbrengst in beperking van administratieve lasten is nu nog niet te bepalen.	Monitoring Intern loopt rapportage via de teams. Over de regionale bevindingen wordt gerapporteerd via MOSD/Poho.

Activiteit Gedeeld eigenaarschap versterken

Toelichting Bronckhorst is pro-actief en zet in op die kansen waar resultaat te verwachten is. Hierdoor namen we in het verleden meer financiële verantwoordelijkheid dan soms verwacht zou mogen worden. Door kritisch te zijn op de eigen inzet en wat verwacht mag worden van andere (zorg)partners willen we een beter draagvlak en verdeling van kosten.	Wat gaan we doen a. Bij evaluatie van lopende projecten de verantwoordelijkheden (opnieuw) bespreekbaar maken en evenredig delen. Denk hierbij aan de POH/SOH en aan preventieprojecten. b. Bij nieuwe projecten inzetten op gedeeld eigenaarschap, qua kosten en inzet. Denk hierbij aan samenwerking met zorgverzekeraar(s) en andere zorgpartners in bijvoorbeeld het preventieakkoord en de toepassing van innovatieve ontwikkelingen.
Resultaat Minder kosten op projecten en activiteiten waar een zeker gelijkwaardig eigenaarschap zit van partners in het veld. Meer draagvlak bij daadwerkelijke inzet in projecten en activiteiten door een groter gedeeld belang.	Tijdpad a. De evaluatie POH/SOH is nog niet vastgelegd. We streven naar begin 2020 om het gesprek hierover aan te gaan. b. De gesprekken over samenwerking met zorgverzekeraars en andere partners (triple-O) lopen. We verwachten begin 2020 te komen tot concrete afspraken.
Betrokkenen - Betrokken lokale (zorg) partners (tripleO) - beleidsmedewerkers lokaal en regional - deelnemers thematafels en andere regionale overleggen	Communicatie Bij het opstellen van plannen moeten we heel helder zijn over het eigenaarschap van projecten en hoe we de rollen vormgeven, zowel inhoudelijk als financieel.
Kosten/baten Voor lopende projecten zou dit een voordelig effect moeten hebben op onze begroting. Bij nieuwe projecten vallen de totale kosten lager uit.	Monitoring Aan de hand van de uitvoeringsprogramma's wordt beoordeeld welke projecten lopen, stoppen of worden bijgesteld. Bij de herbeoordeling wordt ook dit element meegenomen en opgepakt.

D: Inhoudelijk breed

Activiteit Innovatieve toepassingen	
Toelichting Innovatie van het huidige aanbod en de huidige werkwijze is noodzakelijk om zowel inhoudelijk ook in de toekomst goed aan te sluiten op de behoefte van inwoner, als ook voldoende inzet en ondersteuning te kunnen blijven bieden.	Wat gaan we doen - Beeldschermondersteuning voor vervolgesprekken met cliënten en inhoudelijke afstemming met zorgprofessionals - Digitale persoonlijke gezondheidsomgeving inrichten, zodat dossiers voor cliënten en zorgverleners eenvoudig toegankelijk zijn. - OZO verbindzorg als ondersteunend systeem voor huisartsen en consulenten inzetten
Resultaat Ondersteunende toepassingen die het dagelijks leven voor inwoners met zorg makkelijker maken. Meer behoud van eigen regie.	Tijdpad Er lopen verkennende gesprekken om te komen tot deze toepassingen. Voor een deel loopt dit via de thematafels en voor een deel via de samenwerking sociaal domein.
Betrokkenen Partners in regio via thematafels	Communicatie Hier valt op dit moment niet iets specifiek over te melden. Aan de hand van het project wordt ook een communicatie traject bepaald.
Kosten/baten Baten: 0,06 fte per consulent tijdswinst (60.000 euro per jaar). De projecten vragen een bijdrage vanuit de gemeente, waarbij het eerder benoemde gedeelde eigenaarschap een belangrijke voorwaarde is. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van regionale, provinciale en landelijke ondersteuningsmogelijkheden.	Monitoring De monitoring wordt ingericht vanuit het betreffende project. Overall wordt vanuit de accounthouder thematafel Gezondste Regio gemonitord of er daadwerkelijk voortgang zit in de toepassing van de initiatieven. Dit wordt vervolgens bestuurlijk opgeschaald.

Activiteit Slim meedoen aan (landelijke) projecten en ontwikkelingen	
Toelichting Er zijn op allerlei niveaus mogelijkheden om de transformatie in het sociaal domein een extra boost te geven. Overheden, fondsen en samenwerkingsverbanden hebben 'potjes' om initiatieven op gang te brengen. Hier maken we nog niet optimaal gebruik van.	Wat gaan we doen Veel nadrukkelijker aansluiten op landelijke programma's en subsidiemogelijkheden (ZonMw, VWS, regiodeal, etc.). Dit vraagt ook een investering in menskracht om de opties te verkennen en inzet te plegen op projectaanvragen en verantwoordingen. Waar nu al verbindingen liggen: - Pilot powervrouwen (statushouders) - Preventiecoalitie/preventieakkoord - Regiodeal
Resultaat Meer inzet van maatschappelijke activiteiten en innovaties door slim gebruik van externe ondersteuning.	Tijdpad Dit is al actief, maar vraagt vooral een pro-actieve inzet en onderzoek naar mogelijkheden.
Betrokkenen - beleidsmedewerkers breed - accounthouders thematafels - Programmaregisseurs thematafels - regionale partners	Communicatie - Uitdragen dat er gezocht wordt naar mogelijkheden - Activering medewerkers om zelf pro-actief mogelijkheden te zoeken.
Kosten/baten Dit moet leiden tot verhoudingsgewijs lagere kosten op initiatieven.	Monitoring Bij ieder overlegmoment toetsen de betrokkenen bij een overleg welke mogelijkheden er zijn.

Activiteit Herijking huidige inzet activiteiten en middelen	
Toelichting - Verbinding opdracht opgavegestuurd werken	Wat gaan we doen Huidige projecten en activiteiten naast elkaar leggen en beoordelen op effectiviteit en overlap. Het is goed om kritisch te kijken naar het huidige brede aanbod, om zo opnieuw te bepalen of er inmiddels efficiency- of andere slagen te maken zijn. In het verlengde daarvan herijken we ook het subsidiebeleid, zodat ook hier de wijze van subsidiëren in lijn is met de maatschappelijke opgaven en daarbij horende financiering.
Resultaat Een scherper aanbod aan projecten en activiteiten, zodat het beter op elkaar aansluit.	Tijdpad Op basis van de uitvoeringsprogramma's wordt een eerste doorlichting gedaan. Voor eind 2019 is helder welke overlap er aanwezig is. Het aangepaste subsidiebeleid wordt ingevoerd per 2021.
Betrokkenen - Subsiënten - regisseurs uitvoeringsprogramma's - financieel consulenten	Communicatie Het is van belang om tijdig en zorgvuldig af te stemmen over projecten en/of activiteiten die anders worden gepositioneerd, of worden gestopt.
Kosten/baten Gaan nu uit van 10% overlap = 55.000 euro per jaar.	Monitoring Op basis van de resultaten van de afgelopen periode en de doelen van de komende periode wordt een zorgvuldige afweging gemaakt per project/activiteit.

Indicatoren

In de begroting 2020 zijn de volgende indicatoren opgenomen om het komende jaar te monitoren voor het sociaal domein:

	Bron	Nulmeting	Jaar nulmeting	Doelstelling 2020	Doelstelling 2021	Doelstelling 2022
Kader 1: gezond en weerbaar	Percentage jeugdigen/ouders/verzorgers dat het (helemaal) eens is met de stelling: door de hulp voel(t) ik mij/mijn kind zich beter	Kto wmo/jeugd	83%	2018	83%	83%
	Percentage jeugdigen in jeugdhulp van het totaal jeugdigen (aantal jeugdigen met een indicatie voor jeugdhulp)	Kto wmo/jeugd	12%	2018	12%	8%
Kader 2: vitaal oud worden	Het percentage (kwetsbare) ouderen dat (ernstig) eenzaam is, is afgenomen	GGD-monitor	11,5%	2016	11%	<10%
	Percentage jongeren (15- en 16 jarigen) dat laatste 4 weken 5 of meer drankjes heeft gedronken bij 1 gelegenheid	GGD E-movo	26%	2015		24%
Kader 3: Bronckhorst inclusief	Percentage WSW-gerechtigden die passend werk hebben (aansluitend bij loonwaarden en mogelijkheden)	eigen systeem/database	ntb	2020	90%	90%
	Percentage WSW-gerechtigden die gedetacheerd zijn bij een bedrijf in de private sector (vanaf 2020 alleen medewerkers vanuit Delta en naar verwachting vanaf 2021 ook Laborijn)	eigen systeem/database	ntb	2020	50%	50%
Kader 4: zo doen we dat	Het percentage Wmo-verwijzingen naar professionele hulp t.o.v. totaal aantal inwoners is gelijk gebleven.	Civision	2,75%	2018	2,75%	2,75%
	Percentage overbelaste mantelzorgers t.o.v. totaal aantal mantelzorgers	Onderzoek Moventem	32%	2016		32%
Kader 5: iedereen een stevige basis	Stijging van uitstroom van inwoners die volwaardig aan het werk zijn vanuit een uitkerings situatie	Civision	30%	2018	35%	37,5%
	Stijging van inwoners naar een leer-/werktraject met uitzicht op regulier werk vanuit een uitkerings situatie	Civision	7%	2018	12%	14,5%
	Percentage inwoners met problematische schulden of een groot risico daarop t.o.v. totaal aantal inwoners	Civision	20%	2019	17%	14%

Overzicht

In totaal zijn de volgende indicatoren in beeld om de komende jaren te volgen. De onderliggende gegevens worden nu verzameld om als dashboard te kunnen volgen per programma. Hierover volgt voor eind 2019 overleg per portefeuillehouder.

Kader 1: gezond en weerbaar	Percentage jeugdigen dat het (helemaal) eens is met de stelling: ik word goed geholpen bij mijn vragen en problemen
	Percentage jeugdigen/ouders/verzorgers dat het (helemaal) eens is met de stelling: door de hulp voel(t) ik mij/mijn kind zich beter
	Percentage jeugdigen in jeugdhulp van het totaal jeugdigen (aantal jeugdigen met een indicatie voor jeugdhulp)
	Percentage kinderen dat deelneemt aan sport- en cultuuractiviteiten, via verenigingen en via de combinatiefunctionarissen (nog nader te bepalen)
	Percentage gebruik van de regeling Jeugdfonds Sport en Cultuur (jeugd) t.o.v. totale doelgroep stijgt
Kader 2: vitaal oud worden	Het percentage zorg en ondersteuning bij ouderen ten opzichte van het totale aantal inwoners is gelijk gebleven.
	Het aantal aangesloten huishoudens "veilig thuis in de Achterhoek" neemt maximaal 50 procent af.
	Het percentage (kwetsbare) ouderen (vanaf 65 jaar) dat ((zeer) ernstig) eenzaam is, is afgenomen
	Behalen certificaat dementievriendelijke gemeente
	Percentage jongeren (15- en 16 jarigen) dat ooit alcohol heeft gedronken
	Percentage jongeren (15- en 16 jarigen) dat laatste 4 weken alcohol heeft gedronken
	Percentage jongeren (15- en 16 jarigen) dat laatste 4 weken 5 of meer drankjes heeft gedronken bij 1 gelegenheid
Kader 3: Bronckhorst inclusief	Volgen uit lokale inclusieagenda
	Percentage WSW-gerechtigden die passend werk hebben (aansluitend bij loonwaarden en mogelijkheden)
	Percentage WSW-gerechtigden die gedetacheerd zijn bij een bedrijf in de private sector (vanaf 2020 alleen medewerkers vanuit Delta en naar verwachting vanaf 2021 ook Laborijn)
	Percentage WSW-gerechtigden die niet gedetacheerd zijn (geen plek voor beschikbaar)
Kader 4: zo doen we dat	Twee kernen (volgend op Zelhem) hebben vanuit samenwerking hun welzijnsaanbod vormgegeven
	Het percentage Wmo-verwijzingen naar professionele hulp t.o.v. totaal aantal inwoners is gelijk gebleven.
	Percentage overbelaste mantelzorgers t.o.v. totaal aantal mantelzorgers

Kader 5: iedereen een stevige basis	Stijging van uitstroom van inwoners die volwaardig aan het werk zijn vanuit een uitkeringssituatie
	Daling % huiselijk geweld
	Aantal kinderen bereikt via Sam& per stichting/organisatie
	Stijging van inwoners naar een leer/werktraject met uitzicht op regulier werk vanuit een uitkeringssituatie
	Stijging percentage inwoners met een startkwalificatie (jeugdigen, uitkeringsgerechtigden en inburgeraars)
	Stijging van het gebruik van de inkomensondersteunende regeling "huurtoeslag" en "zorgtoeslag" door cliënten
	Resultaten evaluatie pilot Powervrouwen
	% inburgeraars via de voorloper van het PIP in beeld
	daling % inwoners met problematische schulden of een groot risico daarop
	Daling hoogte van de schuld bij intake schuldhulpverlening
	Stijging van het gebruik van de inkomensondersteunende regeling "tegemoetkoming energiebesparing" door cliënten